ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen Yıl: 13, Sayı: 22 (188)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Kasım 1986

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

HER ŞEY ULUSAL KONFERANSIN BAŞARISI İÇİN!

TKP 1986 ULUSAL KONFERANSI

YENİ DÖNEME İYİ BİR HAZIRLIK OLUYOR

TKP Türkiye Parti Örgütleri Ulusal Konferansı'nın"Ülkemizin kurtuluş yolu birlik ve mücadeleden geçiyor" başlığını taşıyan çağrısı ilden ile yayılıyor.

Aynı günlerde Otomobil-İş üyesi metal işçileri ülke çapında bir yemek boykotu gerçekleştirdi. Metal işçileri MESS'e karşı grevlerini 12 Eylül darbesine rağmen iki gün daha sürdürdükten sonra çekildikleri yığınsal mücadele alanına şimdi aradan geçen acılı yıllarda çıkardıkları derslerle, biriktirdikleri güçle yeniden çıkıyor.

Gene aynı günlerde YÖK'e karşı mücadele etmede ne kadar haklı olduklarını uzun ve direngen bir uğraşla kamuoyunun geniş kesimlerine kavratmayı başaran yüksek öğrenim gençliğinin temsilcileri Ankara'ya yürüyüşü başarıyla sonuçlandırdı. Bunun etkisi şimdi dalga dalga üniversitelere yayılıyor.

Evren-Özal diktatörlüğü direnenlerin üzerine polisini yolluyor. Kamuoyunu "anarşi yeniden başlıyor" yalanlarıyla şaşırtmaya çalışıyor. Direnişçiler bu durumda gerektiğinde bir adım geri çekiliyor. Ama artık bu geri çekilişler daha sonra iki adım ileri yönelmenin hazırlığı niteliğini kazanıyor. Engeller, güçlükler azalmasa da, olanaklar artıyor. Diktatörlüğün gerileme sürecini durdurmada zorlandığı belirginleşiyor.

Yoldaşlarımız, temel parti örgütlerinden başlayıp ülke konferansında sonuçlanan Türkiye'deki ulusal konferans süreci boyunca, önümüzde açılan bu yeni döneme iyi hazırlandı. Bu süreçte parti örgütleri bütün çalışmalarını gözden geçirdiler. Deneylerinde doğruluğu, sonuç alıcılığı kanıtlanmış dayanılacak olumlu yanlar ile kurtulmaları gereken eksiklikleri iyi saptadılar. Partinin birlik ve mücadele politikasını kendi koşullarına daha yaratıcı uygulamanın sorunlarını tartıştılar. Aralarında yaşadıkları ve çalıştıkları yığınlarla daha sıkı bağlandılar.

Konferans sürecinde Türkiye'de bulunan TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın yol göstericiliği ülke parti örgütlerinin çalışmasına daha da hız verdi.

Yurtdışı parti örgütlerinin konferansları da bir bir tamamlanıyor. Konferanslarda seçilen delegeler Yurtdışı

Arkası 11. sayfada

Metal işçileri MESS'e karşı ülke çapında yemek boykotu yaptı

Bağımsız Otomobil-İş Sendikası'na üye 30 bini aşkın işçi, işçi düşmanı patron örgütü MESS'in saldırılarına ülke çapında bir yemek boykotu ile yanıt verdi. Toplu sözleşme görüşmelerinde MESS tarafından başta "iş değerlendirmesi" olmak üzere, ücretten sosyal haklara kadar bir dizi elde kalmış kazanımı da tümüyle ortadan kaldırmaya yönelik hükümlerin dayatılması üzerine uyuşmazlığa gidilmişti.

Otomobil-İş üyesi işçiler, MESS saldırılarına karşı 6 Kasım günü ülke çapında yaygın bir yemek boykotuna gittiler. Eylemin başarıyla sonuçlandırılması üzerine saldırıya geçen polis, sendikanın Gebze ve Kocaeli şube başkanları Ziya Yılmaz ve Mehmet Ali Erdoğan ile, aralarında şube yönetim kurulu üyeleri ve işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 26 işçi ve sendikacıyı gözaltına aldı. İşçi ve sendikacıların tutuklanması ülke çapında tepkilere neden oldu. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İlhan Dalkılıç yaptığı açıklamada, ortada hiç bir yasadışı eylem yokken, işçilerin ve sendikacıların gözaltına alınmasının duyulan korkunun bir yansıması olduğunu vurguladı. İşçileri ve sendikacıları keyfi olarak gözaltına alan siyasi polis hakkında Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulurken, ayrıca Kocaeli Valiliği, İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne çekilen telgraflarla da olay protesto edildi.

Bağımsız Otomobil-İş Sendikası, bir süre önce, TİSK ve MESS'in işçilere karşı yeni saldırı ve dayatmalarda bulunduğunu, başta iş değerlendirmesi olmak üzere bir çok konuda, metal işkolunda sendikal eylem birliği yapılmasını istemiş, bunun için de Türk-İş'e bağlı Türk Metal, Hak-İş'e bağlı Öz Demir-İş ile bağımsız Çelik-İş sendikalarına çağrıda bulunmuştu.

MESS dayatmalarını kabul etmeyen Otomobil-İş sendikasına üye binlerce işçi şimdi ülke çapında bir yemek boykotu gerçekleştirerek, aynı dayatmalar altındaki öteki işçi ve sendikaların haklarına da sahip çıkmıştır. Başta Türk-İş olmak üzere, öteki demokrasi güçleri, Otomobil-İş'li işçilerin bu eylemine destek olur, onların yanında yeralırlarsa bundan bütün demokrasi güçleri kazançlı çıkacaktır.

Öğrenciler YÖK'e karşı mücadelede kararlı

YENİ ÖĞRENİM YILI HAREKETLİ BAŞLADI

Yüksek öğrenim gençliği yeni öğrenim yılını daha şimdiden YÖK'e karşı eylem yılına dönüştürdü. YÖK'e karşı İzmir ve İstanbul'dan Ankara'ya, meclise yürüyen yüksek öğrenim gençliği temsilcilerinin bu cesur eylemi, son haftalarda büyüyen direnişin önemli bir dönüm noktası oldu. Öğrenci gençlik "Hak verilmez alınır" ilkesini eylem kılavuzu edinerek baskıya, teröre karşı duruyor.

Okuldan atılan öğrenciler Erzurum'da çadır direnişi yaparken, okuldan atılan bir arkadaşlarının intihar etmesi üzerine direnişe geçen Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinin bine yakın öğrencisi de Sultanahmet'te oturma boykotu gerçekleştirdiler. Rektörlüğe siyah çelenk bırakan arkadaşlarının gözaltına alınması üzerine yolu kapayan gençler, daha sonra Adli Tıp önünden Aksaray'a kadar yürüdüler. Gözaltına alınan dokuz öğrenci daha sonra serbest bırakıldı.

Okuldan atılan İsa Tanrıverdi'nin intiharı üzerine 34 öğrenci derneği ortak bir açıklama yaparak YÖK yasasının değiştirilmesi, sınav yönetmeliği ve paralı eğitimin kaldırılmasını istediler. Aynı içerikte bir dilekçe yine 34 öğrenci derneğinin imzasıyla meclis başkanlığına iletildi.

Ve 3 Kasım günü İzmir'den, 4 Kasım günü de İstanbul'dan yola çıkan gençlik temsilcileri, dilekçeyi bu kez elden vermek için Ankara'ya yürüdü. 15'er kişiden oluşan ve aralarında öğrenci derneklerinin başkanlarının bulunduğu her iki yürüyüş kolu da geçtikleri il ve ilçelerde polisin saldırılarıyla karşılaştı. Halkın artan desteği ile yollarına devam eden öğrenciler, SHP'nin ve öteki demokrasi güçlerinin desteğini de yanlarında buldular. DYP sözcüleri de öğrencilerin isteklerini desteklediklerini duyurdular.

5 Kasım günü Eskişehir'de buluşan iki yürüyüş kolu, İsa Tanrıverdinin köyüne gittiler ve mezarına çiçek bırak-

Arkası 7. sayfada

EKİM DEVRİMİNİN 69. YILDÖNÜMÜ KUTLU OLSUN

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne

Değerli yoldaşlar,

İnsanlık tarihinde sosyalizme ve komünizme geçiş çağını başlatan Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 69. yıldönümünde, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve ülkemiz işçi sınıfı adına Lenin'in Partisi Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ni, dünya çapındaki barış ve toplumsal ilerleme savaşımının en önünde yürüyen yiğit Sovyet halkını devrimci duygularla selamlar.

SBKP ve Sovyet halkı, Ekim Devrimi'nin 69. yıldönümünü SBKP 27. Kongresi kararlarını yaşama geçirerek kutluyor. Merkezinde insan ve onun esenliği bulunan Büyük Ekim Devrimi'nin ülkülerini günümüz koşullarında yaratıcı biçimde geliştiren SBKP 27. Kongresi kararları, toplumsal ilişkiler sisteminde, insanların kafaları, yürekleri ve psikolojilerinde, günün gerçeklerinin ve bilimsel teknik ilerlemenin görevlerinin kavranmasında gerçek bir devrim niteliğini taşıyor.

27. Kongrede alınan barış, silahsızlanma ve sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma üzerine kararların hayata geçirilmesine ilişkin bugüne dek atılan adımlar, Türkiye komünistleri için büyük bir çoşku kaynağıdır. TKP, SBKP MK Genel Sekreteri M.S.Gorbaçov'un Reykjavik' de ABD başkanı R.Reagan ile yaptığı zirveye getirilen Sovyet önerilerini, insanlığa 21. yüzyılda nükleer ve kimyasal silahsız bir dünya armağan etme girişimleri olarak selamlıyor. Sovyet halkının ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırma alanındaki başarılarından kıvanç duyuyor.

Değerli yoldaşlar,

Türkiye komünistleri, Ekim Devrimi'nin 69. yıldönümünü Ulusal Konferans çalışmaları içinde kutluyorlar. Bu çerçevede kısa bir süre önce gerçekleştirilen TKP'nin Türkiye Parti Örgütleri Ulusal Konferansı, önümüze koyduğumuz partimizin politik gelişmeleri etkileme gücünü arttırma ve partinin önderlik rolünü yükseltme hedeflerini yaşama geçirmede bir dönüm noktası niteliğindedir. Türkiye somutunda barışa yönelen tehdit ile demokrasiye yönelen tehdidin bir ve aynı olduğunu, tehdidin emperyalizmin en saldırgan çevrelerinden, ABD emperyalizminden kaynaklandığını somut kavrama sürecinde olan ülkemiz halkına TKP, Barış ve Ulusal Demokrasi Programıyla gidiyor. Türkiye' ye yönelen emperyalist dayatmaların boşa çıkartılması için, "Demokratik Türkiye" yolunun açılması için TKP, barıştan yana, demokrasiden yana tüm güçlerin birliği ve ortak mücadelesi için çalışıyor.

TKP, komşumuz SSCB ile ülkemiz arasındaki ilişkilerin barış içinde yanyana yaşama ve karşılıklı yarar ilkeleri temelinde daha da geliştirilmesini öngören değişmez politikasını yaşama geçirmek için elinden geleni yapıyor. Dünya komünist ve işçi partileri arasındaki birliği daha da güçlendirme yönünde aralıksız çaba gösteren kardeş SBKP ile Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkeleri temelinde daha da gelişip güçlenen ilişkilerine yüksek bir değer biçiyor.

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 69. yıldönümü, Sovyet komünistlerine, Sovyet halkına kutlu olsun!

Yaşasın Büyük Sosyalist Ekim Devrimi!

Komünist selamlarımızla

7 Kasım 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
Haydar KUTLU

TKP'den haberler...

— FRELİMO-Partisi Başkanı ve Mozambik Halk Cumhuriyeti devlet başkanı Samora Moises Machel'in bir uçak kazasında yaşama gözlerini yumması nedeniyle TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu, Frelimo Partisi MK'ne bir başsağlığı mesajı gönderdi. Mesajda, S.M. Machel, "Afrika ulusal kurtuluş hareketinin seçkin bir önderi" olarak nitelendiriliyor.

Kutlu yoldaş, FRELİMO-Partisi başkanlığına yeni seçilen J.Alberto Chissano'yu da bir mesajla kutladı.

—TKP MK Genel Sekreteri Endonezya Devlet Başkanı General Suharto'ya bir telgraf göndererek Endonezya Komünist Partisi üyesi ve yöneticisi 9 yoldaşın idam edilmesini protesto etti. Her an idam edilme tehlikesiyle karşı karşıya bulunan 22 yurtseverin cangüvenliklerinin sağlanmasını talep etti.

—Arjantin Komünist Partisi'nin 4 Kasımda başlayan 16. Kongresine bir mesaj gönderen TKP MK, Türkiye komünistlerinin, devrimci savaş selamlarını iletti. Türkiye komünistlerinin, 16. Kongrenin barış ve silahsızlanma için, ABD'nin "yeni globalizm" politikasının gemlenmesi için, ülkenin demokratik gelişmesi için önemli kararlar alacağına olan inançlarını dile getirdi.

—İsveç Komünist İşçi Partisi'nin 7 Kasım 1986'da yapılan 28. Kongresi'ni bir mesajla selamlayan TKP MK, TKP'nin İsveç Komünist İşçi Partisi'nin dünya üzerindeki yeni duruma uygun yeni bir savunma konsepti geliştirme, nükleer savaşı önleme, silahsızlanma, ülkede sağ güçlerin güçlenmesini engelleme ve İsveç'in yeniden sanayileşmesi için savaşımına desteğini bildirdi.

—Lüksemburg Komünist Partisi Onur Başkanı Dominique Urbany'nin ölümü üzerine TKP MK, Lüksemburg Komünist Partisi MK'ne bir başsağlığı mesajı gönderdi.

kısa haberler...

● 1975'de Helsinki'de yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansına katılan 33 Avrupa ülkesiyle ABD ve Kanada dışişleri bakanları, Avusturya'nın başkentinde, Avrupa güvenlik ve işbirliği 3. devam konferansı için biraraya geldiler. Bakanlar, bundan onbir yıl önce başlatılan sürecin sürdürülmesini savundular. Sovyetler Birliği bu foruma da kapsamlı önerilerle gitti: SSCB Dışişleri Bakanı Şevardnadze'nin açıkladığı önerilerin en önemlilerinin biri, Urallardan Atlantik'e dek bütün Avrupa' da konvansiyonel silahlarda ve asker sayısında indirime gidilmesi önerisiydi. Bir başka önemli öneri de, hümaniter sorunlarla, bu arada insanlar arasında ilişkiler, kültür ve eğitim alanında bilgi değişimi gibi konularda Moskova'da konferansa katılan bütün ülkelerin bir forumunun yapılmasını öngörüyor.

● Mozambik FRELİMO-Partisi MK'nin olağanüstü Plenum'unda J.Alberto Chissano parti başkanı seçildi. Mozambik Anayasasına göre, Chissano devlet başkanı görevini de üstlenmiş bulunuyor. 19 Ekim günü bir uçak kazasında yaşamını yitiren Samora Moises Machel'in yerine parti ve devlet başkanlığına seçilen J.A. Chissano 1962'de ayrı ayrı kurtuluş örgütlerinin birleşmesiyle FRELİMO'nun kuruluşunda önemli rol oynadı. FRELİMO Yönetim Kurulu Güvenlik İşleri Sekreteri olarak çalıştı. 1974'de bağımsızlığın ilanından 1975'de halk cumhuriyetinin ilanına kadar geçici hükümette başbakanlık yaptı. Daha sonra da dışişleri bakanı olarak görev aldı. FRELİMO-Partisinin 1977 kuruluş kongresinde Politik Büro üyeliğine ve MK Sekreterliğine seçildi. 47 yaşındaki Chissano yaptığı ilk konuşmada, sosyalizme yöneliş politikasının kararlı bir biçimde sürdürüleceğini, yeni toplum kurma yolundan şaşılmayacağını söyledi.

● Afganistan'daki Sovyet birliklerinden altı alayın geri çekilmesi kendi birliklerine dönmesi işlemi tamamlandı. SSCB Savunma Bakanlığı' nın Açıklamasında, yurduna dönen tam techizat sekiz bin askerin yerine yeni birliklerin gönderilmediği ve gönderilmeyeceği belirtildi.

Bay Kırca Gerçekleri Tepetaklak Ediyor

● Mehmet ERGÜL

Emekli Büyükelçi Coşkun Kırca, İzlanda'daki doruk toplantısı üzerine dört yazı yazdı (**Hürriyet**, 13, 15, 20, 27 Ekim 1986). Günümüzün en önemli konusu olan nükleer silahsızlanmayla ilgili bu dört yazıda da gerçekler çarpıtılmıştır. Bu yazılarda, elbette okura inandırıcı gelebilsin diye, kimi zaman yalanların arasına bazı doğrular serpiştirilmiştir. Ama çoğu zaman gerçekler bütünüyle çarpıtılmış, tepetaklak gösterilmiştir. Biz burada yerimiz ölçüsünde Kırca'nın tümüyle çarpıttığı bazı gerçekler üzerinde durmaya çalışacağız.

Önce neden Kırca? Çünkü Kırca'nın kaleminden Amerikan askersel-sanayi kompleksinin görüşleri, aslına gayet sadık biçimde, ülkemiz kamuoyuna şırınga ediliyor. Üstelik kamuoyunun zihni, ülkemizin en yüksek satışlı gazetesi aracılığıyla bulandırılmak, zehirlenmek, militarize edilmek isteniyor.

Birinci çarpıtma: "Sovyetler Birliği, nükleer denemelerin yasaklanmasıyla ilgili olarak her türlü denetimi reddediyor."

Kırca bilmiyor mu? Daha Şubat 1986'da Sovyetler Birliği lideri Gorbaçov, 27. Kongre'de okuduğu Politik Rapor'da dedi ki: "Çeşitli kereler Sovyetler Birliği'nin denetime açık olduğunu, buna başkalarından daha az ilgi duymadığını ilan ettik. Kapsamlı ve sıkı bir denetim, silahsızlanma sürecinin bir bakıma anahtar ögesidir... **Denetim olmadan silahsızlanma olanaksızdır ve silahsızlanma olmadan denetim anlamsızdır."**

Bunun ardından Sovyetler Birliği, "Delhi Altılısı" diye bilinen Hindistan, Meksika, Yunanistan, Tanzanya, Arjantin ve İsveç'in denetim konusundaki hizmetlerine ülkesinin açık olduğunu belirtti.

Daha sonra, Temmuz 1986'da Amerikalı bilim adamları ve "Delhi Altılısı" adına dünyaca ünlü bir sismoloji uzmanı, Sovyetler Birliği'ne gittiler. Kazakistan'da üç bölgeye, Karkaralinsk, Bayanaul ve Karasu'ya nükleer denemeleri kaydeden sismografik araçlarını yerleştirdiler. Bu araçlarla yalnız Nevada'daki patlamalar kaydedildi. Sovyet deneme alanlarından ise, mutlak bir sessizlikten başka bir şey gelmiyordu.

Kaldı ki, Kırca bilmiyor mu, en hafif bir nükleer patlama bile, denemenin yapıldığı ülke dışından da teknik araçlarla belirlenebilir. ABD, dünyanın değişik bölgelerine, bu arada ülkemize, 200 dolayında teknik araç yerleştirmiştir. Nükleer denemeleri kaydeden ve bu konudaki verileri ABD' ye aktaran sismolojik araçların bulunduğu üslerden en az dördü de Türkiye'dedir.

İkinci çarpıtma: "Sovyetler Birliği'nin Doğu Almanya ve Çekoslovakya'ya yerleştirdiği füzeler, bulundukları yerlerden Batı Avrupa'ya karşı ciddi bir nükleer tehdit oluşturmaktadır."

Oysa Kırca'nın sözünü ettiği bu kısa menzilli füzeler, NATO'nun Aralık 1979'da Pershing-2 ve Cruise füzelerini Batı Avrupa topraklarına yerleştirme kararından çok sonra Çekoslovakya ve Demokratik Almanya'ya yerleştirilmiştir. NATO kararından önce değil **sonra** ve ABD'nin Batı Avrupa'ya yerleştirdiği Pershing-2 ve Cruise'lara yanıt olarak.

Kaldı ki, İzlanda'daki doruk toplantısında bu konuda taraflar anlaşmaya varmışlardır. Ancak Kırca, sanki İzlanda doruğu hiç olmamış gibi, hâlâ gerçekleri tepetaklak gösterebilmektedir. İzlanda doruğunda Gorbaçov Reagan'a, Avrupa'da hem Sovyet, hem de Amerikan orta menzilli füzelerinin tümüyle kaldırılmasını önermiştir. Üstelik Sovyetler Birliği, bu konuda, o zamana kadarki tutumundan farklı olarak, Büyük Britanya ve Fransa'nın nükleer füzelerinin hesaba katılmamasını kabul edecek kadar büyük bir ödün vermiştir. Ve yine Sovyetler Birliği, ne tür itirazlar gelebileceği önceden bilindiği için, 1000 kilometreden düşük menzilli füzeleri dondurmaya ve bunlarla ilgili görüşmelere hemen başlamaya hazır olduğunu da belirtmiştir. Bütün bunlardan sonra, İzlanda'da varılan ilke anlaşmasına göre, Orta Avrupa'da zaten kaldırılacak olan füzelerden Batı Avrupa'ya bir tehdit gelebileceğini, nasıl oluyor da, Kırca hâlâ öne sürebiliyor?

Üçüncü çarpıtma: "Avrupa'da tecavüz, Varşova Paktı'ndan gelecektir. Çünkü konvansiyonel silahlarda Avrupa'da Varşova Paktı ülkeleri üstündür."

Oysa Varşova Antlaşması Örgütü, birçok kez NATO'ya karşılıklı güce başvurmama ve devletler arasında barışçı ilişkilerin korunması önerisinde bulundu. Sovyetler Birliği ve VAÖ üyeleri, gerek nükleer, gerekse konvansiyonel alanda, ilk olarak saldırıya geçen taraf olmayacaklarını açıkça ilan ettiler. VAÖ ile NATO arasında Avrupa'da konvansiyonel silahlarda da yaklaşık bir denge vardır. Kaldı ki, Varşova Antlaşması Örgütü Politik Danışma Komitesi, daha beş ay önce, Haziran 1986' da Budapeşte'de yaptığı toplantı sonunda, silahlı kuvvetleri ve konvansiyonel silahları, gerek global, gerekse bölgesel düzeylerde önemli ölçüde azaltma önerisinde bulundu. VAÖ, silahlanmanın özellikle en tehlikeli boyutlara ulaştığı Avrupa'da, karşı tarafın güvenliğini tehlikeye düşürmeden, bir indirime gidilmesi konusunda NATO ülkelerine çağrı yaptı. İlk adım olarak, bir-iki yıl içinde, askeri birliklerin sayısının 100-150 bin kişi azaltılmasını, 1990'ların başlarına kadar kara kuvvetleri ve taktik hava kuvvetlerinde % 25 oranında indirim yapılmasını önerdi.

Dördüncü çarpıtma: "Amerikan halkının büyük çoğunluğu Stratejik Savunma Girişimi konusunda Başkan Reagan'ı destekliyor."

Oysa kamuoyu yoklamaları, ters yöndeki bütün çabalara rağmen, Amerikan halkının yarısından çoğunun Stratejik Savunma Girişimi diye sunulan uzayın silahlandırılması projesine karşı çıktığını gösteriyor. Nobel ödülü sahibi 57 Amerikalı bilim adamı (ki, Nobel'i kazanan Amerikalıların yarısından çoğu ediyor), Yıldız Savaşları projesini reddediyor. 7 bin Amerikalı bilim adamı, bu canice girişime karşı sesini yükseltmiş bulunuyor. Nükleer denemelerin yasaklanmasından yana olan Amerikalıların sayısı ise gitgide artıyor. 1986 ilkbaharında % 42 olan bu oran, şimdi % 80'e yükselmiş bulunuyor. Son Kongre seçimlerinin sonuşları da aynı yöndedir.

Kırca, Amerikan halkının çoğunluğunu görmezden geldikten, uzayın silahlandırılmasına karşı çıkan bilim adamlarını "güvercin kılıklılar" diye karaladıktan sonra aynen şöyle yazıyor: "Sovyetlerin maksadı, Kongre'deki **safdilleri** harekete

| *Arkası 11. sayfada*

Sahip Çıkılması Gereken Alternatif

Turgut Özal yoksul Bengladeş'i gösterip Türkiye'nin ne kadar "gelişmiş" "zengin" ve "modern" olduğunu gazetecilere "kanıtladıktan" sonra, ekonomi politikasında örnek aldığı Güney Kore'ye gitti. Rüyalarını süsleyen Hong-Kong'a uzandı. Aynı günlerde Türkiye'de birbiri peşi sıra zam kararları açıklanıyor, büyük tekel patronları, büyük dışsatımcılar hükümetin onaylayacağı "yeni" ekonomik kararları kağıda döküyorlardı. Özal bu "yeni" "ihracatı hızlandırma" kararlarını imzaladı, bakanlar kurulu üyelerine imzalattı, Türkiye'de bulunan IMF uzmanlarına gösterdi ve gezisine öyle çıktı.

"Yeni" kararlarda neler var? Faizlerde bir iki puan düşüş. TL'nin değerinin yeniden yüklüce düşürülmesi, büyük dışsatımcılara yeni teşvikler, büyük tekellere doğrudan tasarruf toplama hakkı, hayali dışsatımın yasallaştırılması anlamına gelecek türden daha bir iki karar.

Bunları görünce kimi köşe yazarları şaşkınlıklarını dile getirdiler. Örneğin Tercüman başyazarı Nazlı Ilıcak "Türkiye'de liberal ekonomi uygulanıyor mu?" diye sordu. Faizler konusunda gördüğü, saptadığı gel-gitli uygulamayı göstererek, "bu bir tutarsızlık değil midir?" dedi. Gerçekten Özal'ın politikasında bir kararsızlık var mı?

Hayır! Özal'ın uyguladığı ekonomik politikada hiç şaşma yoktur. Bu politikanın temel ilkelerini iyi bilenler, Özal'ın bu ilkelerden bir milim bile şaşmadan yolundan yürüdüğünü görürler. Özal'ın ekonomi politikasına temel yaptığı, altın ilkesi emperyalistlerin ve işbirlikçi tekellerin çıkarına olan neyse onu yapmaktır. Bu doğrultuda gidebilmek için Özal, faizlerde ufak-tefek oynamalar yapmaya, uygun görürse para basmaya olmazsa sıkmaya karar verebilir. Bütün bunlar onun ekonomik politikasının şanındandır. Kural, her aşamada, her yeni darboğazda işbirlikçi tekellerin keselerinin, kasalarının doldurulabilmesi, dışarıya olan borçların düzenli ödenebilmesi ve Türkiye' nin emperyalizme bağımlılığının pekiştirilebilmesidir. Özal'ın politikasında yüzeyde değişiklikler saptayanlar, altı yıldır işçi ücretlerinin seyrettiği doğrultuyu gözden kaçırmamalıdırlar. OECD rakamlarına göre gerçek işçi ücretleri altı yıldır sürekli geriliyor. Bu verilere göre yalnızca 1984 ve 1985'te gerçek ücretler yüzde 9,8 ve yüzde 8,1 geriledi. (OECD Türkiye Raporu, s. 12, İngilizce basım) Sürekli gerileyen işçi ücretleri, altı yıldır artık otomatiğe bağlanmış zam kararları, sürekli azaltılan sosyal harcamalar, işte bunlardır, Özal politikasının ana doğrultusundan hiç şaşmadığının kanıtları.

Ambalajın sahte parıltısı

Özal emperyalistler ve işbirlikçi tekeller yarana politikasını kuşkusuz bir demagoji ambalajı içine gizleyerek halka sunuyor. Bu ambalajın üstü pek cafcaflı sözlerle bezenmiştir: "Modernleşme, şantiyeye çevrilmiş bir Türkiye, yakında iyice aşağı çekilecek enflasyon, işsizliğe karşı etkin önlemler, herkese konut." ve daha neler...

Özal'ın dışı parlak, içi işçi sınıfı, emekçi halk için, esnaf zanaatkarlar için, bankaların kapısını bile çalamayan sanayici için tümüyle olumsuz kararlar ve uygulamalarla dolu ekonomi politikası, kısaca Özal alternatifi böyledir. Özal iki de bir, özellikle de politikası tökezledikçe yanıtı önceden belli sorusunu soruyor: "Başka alternatif var mı? Yok!"

Oysa Özal'ın politikası işçi sınıfı, emekçi halk için bu politikadan bunalanlar için bir sığınak değil bir tuzaktır. Özal işbirlikçilerden ve emperyalistlerden başkasına bir kuruşluk bile yaran bulunmayan bu politikasının "modernleşme",

Arkası 11. sayfada

Halkımız bizden birlik olmamızı istiyor

TKP'nin Türkiye Kürdistanı parti örgütleri, Kürt yoldaşlar Ulusal Konferansımızı coşkuyla selamlıyorlar.

12 Eylül devirmesi ile iktidarı süngü zoruyla ele geçiren militarist generaller ve IMF'nin memuru Özal hükümeti, ABD'ye kölece bağlı oldukları için Reagan yönetiminin ve saldırgan NATO çevrelerinin barış ve halk düşmanı kararlarına uydular, halen de uymaya devam etmekteler.

Bugün topraklarımız ABD ve NATO saldırgan çevrelerinin atış poligonuna çevrilmek isteniyor. Yeni üsler, tesisler, dinleme-casusluk istasyonları kuruldu, kuruluyor. Avrupa'dan nükleer başlıklı füzelerin sökülüp güzelim ülkemize yerleştirilmesinin planları yapılıyor. Bu arada tersanelerimiz, limanlarımız ABD savaş gemilerine, 6. Filo'ya açıldı.

Özellikle Türkiye Kürdistanı toprakları SSCB'ne ve Ortadoğu'daki tüm halklara, onların ulusal demokratik istemler uğruna mücadelelerine karşı bir "sıçrama tahtası" olarak kullanılmak isteniyor. Bunun içindir ki, Muş, Batman, Erzurum havaalanları yapıldı. Başka havaalanları genişletiliyor. ABD'nin yıkıcı, emperyalist, şoven propagandası için radyo antenleri T.Kürdistanı topraklarına yerleştirilmek isteniyor.

Evren-Özal faşist diktatörlüğü, Kürt halkına, yurtseverlerine, komünistlerine yöneltfiği acımasız saldırılarını, insanlık dışı uygulamalarını, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki Kürt halkına ve ilericilerine de yönelterek saldırgan yüzünü dünya demokratik kamuoyu önünde göstermektedir. Bunlar Türkiye Kürdistanı'nda amansız bir devlet terörü estirdikleri yetmezmiş gibi, Irak ve İran'daki Kürt bölgelerini, halkımızı savaş uçakları ile bombaladılar. Karadan özel timler komando ve piyade birlikleri ile saldırdılar.

Bunlar yüzlerce insanımızı katledip evlerini barklarını yıktılar. Binlercesini sorgu adı altında işkencelerden geçirdiler. Şimdi Siirt ve Hakkari bölgesini tamamen tahliye etme planları vardır. Özellikle Eruh ve Şemdinli bölgelerinde taş taş üzerinde bırakılmaması planları vardır.

Türkiye Kürdistanı parti örgütlerimiz, konferanslarında tüm bu gelişmeleri görüştü ve değerlendirdi. Halkımızın mücadelesini güçlendirmede komünistlere düşen görevleri ele aldı. Parti örgütlerimiz tüm yoldaşlarımızı, faşist diktatörlüğün halkımız üzerindeki barbarlıklarına karşı mücadeleyi yükseltmeye çağırdı. Tüm yurtseverlere seslendi: "Dostlar, kardeşler birlik olun, birlik olalım. Birlik olmadan düşmanı altedemeyiz; o, uğruna herbirimizin ölümlere gittiği halkımızın kurtuluşunu, özgürlüğünü sağlayamayız. Halkımız bizden birlik olmamızı istiyor. Türkiye Komünist Partisi, T.Kürdistanı parti örgütleri, tek tek yoldaşlarımız sizlerledir."

Türkiye ve dünya kamuoyunda Türkiye'de demokrasi var mı, yok mu tartışması yapılıyor. Türkiye'de demokrasi yoktur. Türkiye'de Kürt sorununun üzeri örtülerek demokrasiye geçilemez.

İki yanılgıya parmak basmak istiyoruz: Kimi dostlarımız, "Türkiye'de demokrasi olsa bir olmasa da. Kürt halkı açısından bu önemli değil" diyorlar. Bu büyük bir yanılgıdır. Bugün herkesten çok Kürt halkının, halkımızın demokrasiye ihtiyacı var. Türkiye'de demokrasi Kürt halkının özgürlüğü uğruna mücadelesi için daha elverişli koşulların oluşması demektir. Biz Kürt komünistleri olarak diyoruz ki, Türkiye işçi sınıfı ile, Türkiye demokrasi güçleri ile birlik olmalıyız.

Kimi dostlarımız da, "Kürt sorununu gündeme getirirsek, Türkiye'ye ömrü billah demokrasi gelmez" diyorlar. Bu yanılgı özellikle Türk aydınlarında ve demokrat çevrelerinde görülmektedir. Konferansımız onlara da seslendi. Aydın olmanın, demokrat olmanın onuru var olan bir ulusu yok saymakla bağdaşmaz. Başka bir ulusu ezen ulus özgür olamaz.

Partimiz 1973 atılımıyla, Türkiye Kürdistanı'nda parti örgütlerini kurmaya başladı. Bu dönem elbette kolay olmadı. Partimiz tek tek yoldaşlarımız siyasi polise, yerel gericiliğe ve Marksizme yabancı akımlara karşı mücadele ede ede örgütlerini yarattı. Partimiz Mehmet Çakmak gibi yiğit, değerli bir yoldaşını böylesi zorlu bir mücadelede kaybetti. Parti örgütlerimiz onun anısı önünde bir kez daha saygıyla eğiliyorlar.

Kürt komünistleri örgütlerini, partilerini canları, kanları pahasına kurdular ve savundular. Bugün de aynı kararlılık ve cesaretle çalışıyorlar.

Bugün dünden daha fazla olanaklara sahibiz. Kadrolarımız savaşın içinde yetkinleşip çelikleşiyor. T.Kürdistanı parti örgütlerimiz öteki ilerici güçlerle dostça ilişkiler içindedir. Partimizin saygınlığı artıyor.

Tüm yoldaşlar gibi, Kürt yoldaşlar da çok acılı, kahırlı günler geçirdiler. Halen aynı baskılara göğüs geren yoldaşlarımız var. Bilindiği gibi örgütlerimiz de, 1982'de yara aldı. Çok değerli dostlarımız, yoldaşlarımız işkencelerden geçirildi. Yoldaşlarımız bu en zor dönemlerde, partimizin, komünist olmanın onurunu korudular. Diyarbakır cezaevindeki şanlı direnişlerde öteki onurlu yurtseverlerle birlikte sonuna kadar direndiler.

5. Kongremizi tüm yoldaşlar sevinç ve coşku ile karşıladı. 5. Kongre kararlarını hayata geçirmek için yoğun çalışmalarımız oldu. Yeni programımızı, yayınlarımızı, görüşlerimizi her ilericiye, her devrimciye ulaştırmaya çalıştık. Çok önemli adımlar attık, ama eksikliklerimiz de vardır. Diyarbakır cezaevinde yoldaşlarımız 5. Kongreyi, yeni programımızı selamladılar. Bu, yoldaşlarımıza büyük güç ve cesaret kaynağı oldu.

Kürt yoldaşlar şuna kesin olarak inanıyor. TKP, Türkiye Kürdistanı'nda da, daha güçlenecektir. Yeterki, inatçı, kararlı, disiplinli çalışmalarımızı sürdürelim. Kürt halkı sayısız evladını daha TKP saflarına gönderecektir. TKP, Kürt, Türk tüm komünistlerin, işçi sınıfının partisidir. TKP, Kürt komünistleri bundan böyle de Kürt ulusal hareketinin güçlenmesi, Kürt halkının ulusal demokratik hakları için verdiği mücadelenin haklılığının tüm Türkiye'de yaygınlaşması için her çabayı ve dayanışmayı gösterecektir.

Türkiye Kürdistanı parti örgütlerimiz, tek tek yoldaşlarımız tezleri incelediler. Parti örgütlerimiz konferanslarını yaptılar. Eksikliklerimiz, hatalarımız üzerinde duruldu. Bunlar partinin yetkili organlarına iletildi. Öteyandan tezlerimiz olanaklı olduğu ölçüde, öteki yurtseverlerlere de sunuldu. Onların görüşleri, ulusal konferans çalışmalarının bir parçası olarak partimize iletildi; iletmeye devam edeceğiz.

Dostun da, düşmanın da gözü bizim üzerimizdedir. Konferans kararları kadar bunların hayata geçirilmesi de önemlidir. Türkiye Kürdistanı parti örgütleri, Kürt yoldaşlar alınacak kararları canları pahasına da olsa hayata geçirmeye hazırdır.

AÇIKLAMA

FAC, Batı Berlin, Fransa, Hollanda, Danimarka, İsveç, İsviçre, İngiltere, Avusturya, Belçika, Yunanistan ve Avustralya'daki komünistler çeşitli alt ve ülke düzeyindeki konferanslarını başarıyla tamamladılar.

Bu konferanslarda ilgili örgütlerin çalışma raporları ile alt konferanslardan gelen görüşler değerlendirildi, Ulusal Konferans tezleri tartışıldı ve TKP 1986 Ulusal Konferansı çerçevesinde gerçekleştirilecek TKP Yurtdışı Parti Örgütleri Konferansı'na katılacak delegeler seçildi.

Parti içinden ve dışından TKP 1986 Ulusal Konferans tezlerine ilişkin eleştiri ve öneriler gelmeye devam ediyor.

14 Kasım 1986
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi

TKP 1986 ULUSAL KONFERANS TEZLERİ

Tartışmaya açılmıştır. Tezler üzerine görüşlerinizi aşağıdaki adrese göndermenizi rica ederiz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermeyiniz. BOX 16 367 S 103 27 Stockholm-İSVEÇ

Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı Üzerine

• Y.Şanlı

TKP'nin "Ulusal demokrasi ve ordu" başlıklı silahlı kuvvetlere ilişkin reform programı, bence Türkiye toplumunda "çok nazik" olarak nitelendirilen bir konuya cesurca değinen, gerçekçi ve aynı zamanda derli toplu bir programdır. Bu belgenin daha önce yayın organlarımızda çıkmış bulunan konuyla ilgili yazı ve incelemeler temelinde hazırlanmış olması, parti politikasındaki süregenliği ve gelişmeyi açıkça ortaya koyuyor.

Bu belgenin tartışmasına katılarak önerilerimi getirmek istiyorum.

– Reform programında, sicil sisteminin işleyişi üzerinde ayrıntılı durulmalı. Emir-komuta zincirinin işleyişinde, daha doğrusu bugünkü ülke çıkarlarına aykırı işletilişinde, bu mekanizma en etkili güçtür. Öte yandan askeri terfi ve tayinlerde sivil idarenin tasarrufu bulunması istemi, bence gerçekçi değildir. Bence terfilerin ordu mensuplarınca uygulanması kalmalı, ancak bu amaçla birliklerde bir kurul oluşturulmalı.

– Yabancı ülkelerdeki büyükelçiliklere, büyükelçiden başlayarak her düzeyde memurluk için emekli subayların görevlendirilmeye başlandığı biliniyor. Bu uygulamaya son verilmesi istemi, ordu programına ya da barış alternatifimize eklenmelidir.

– Belgede, erler ve assubaylarla ilgili saptamalar ve istemler farkedilmiyor. Erler ve assubaylarla ilgili daha somut saptamalar yapılmalı, bunların üzerindeki baskılar örneklenmeli, ekonomik çıkarları üzerine de görüş geliştirilmeli.

– Asker sayısının çok fazla olduğu biliniyor. Askerlik süresinin kısaltılması, askerlik süresi içinde elde silah yerine belli toplum alanlarında, örneğin her bir askerin kendi işinde çalışması üzerine görüşler geliştirilebilir.

– "Askeri okullara öğrenci alımında dinsel görüş, ulusal köken, politik görüş gibi ayırımlar yapılmasına son verilmeli", istemi programa eklenmeli. Bu tür okulların öteki okullarla, üniversitelerle kopukluğunun giderilmesi, askeri ve sivil okullar arasında eğitim düzeyi farkı bulunmaması istemi belirtilmeli.

– "Kışlada demokrasi" sloganını ortaya atıyoruz. Ancak tezlerde tam olarak (parça parça çeşitli bölümlerde yer alıyor) bunun nasıl sağlanacağı konusu açıkça ortaya çıkmıyor. Kışlada demokrasiyi sağlayacak araçlar nelerdir? "Ordunun iç yapısının demokratikleştirilmesi" (s.15) bölümüne erlerin, erbaşların assubayların haklarını koruyacak, kışlada demokrasinin güvencesi olacak yapıların oluşturulması yolunda daha net hükümler konulmalıdır.

– Salt ordu sorunu ile bağlı olmayan, "Silahlı Kuvvetler İç Hizmetler Yasası" çerçevesinde çalıştırılan, gerektiğinde "asker kişi" ilan edilebilen askeri işyerlerinde çalışan işçilerin durumu ele alınmalıdır. Bu işçilerin "iş yasası ve öteki çalışma yasaları" dışında hiçbir yasa, tüzük ve yönetmelikle haklarının bağlanamayacağı belirtilmelidir.

Esnaf ve Zanaatkarlarla ilgili bölüm neden yok?

• N.Pazarcı

TKP'nin 1986 Ulusal Konferansı öncesinde geniş güçlerin tartışmasına açtığı gerek "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı"nın gerekse alternatif programların bir bütünsellik içinde, TKP'nin çeşitli katmanlara ilişkin görüşlerinin ayrıntılı bir biçimde ele alındığını gördüm. Ancak bunun yanında bana göre varolan bir eksikliğe işaret etmek istiyorum. Daha önce, 5. Kongrede onaylanan "Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri"nde esnaf ve zanaatkarlarla ilgili olarak ayrı bir bölüm vardı. O zamandan bu yana geçen süre ise bence, esnaf ve zanaatkarların öneminin, hareketlenmesinin azaldığını değil, aksine arttığını kanıtlıyor. Ayrıca Türkiye gibi ülkelerde bu kesimin yalnız özgül istemleri açısından değil, doğrudan toplumdaki konumundan kaynaklanan bir ağırlığa da sahip olduğunu gösteren olgular giderek artıyor. Peki bu durumda Ulusal Konferansa sunulan tezlerde sözkonusu kesimlerle ilgili bir bölüm niçin yer almadı? Elbette hazırlanan bu programlarda esnaf ve zanaatkarların durumuna ilişkin belli görüşler var. ("Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" s. 21) Ayrıca "Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi"nde esnaf ve zanaatkarlara düşük faizli kredi sağlanmalıdır (s. 19) deniyor. Ama bu kesimler üzerinde daha ayrıntılı durulmalıydı.

Bugün işçi ve emekçi sınıfları olduğu gibi esnaf ve zanaatkarlar da hızlı bir yoksullaşma süreciyle karşı karşıyadır. Ülkemizdeki "iş yeri" sayısının yaklaşık yüzde 97'si esnaf ve zanaatkara aittir. Ancak Özal hükümetinin yalnızca bir avuç tekeli destekleme, kollama ve koruma önlemleri sonucunda esnaf ve zanaatkarlar korkunç bir hızla yıkıma sürükleniyor. Uygulanan ekonomik politika, yetersiz kredi, sürekli artan fiyatlar, yükseltilen vergiler, dükkanını bir daha açmamak üzere kapatan esnafa yenilerini ekliyor. Türkiye Esnaf ve Zanaatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanı'nın açıkladığına göre uygulanan ekonomik politika sonucu 2 milyona yakın esnaf iflasın eşiğine gelmiştir.

Tüm bunların yanısıra, 12 Eylül öncesine kadar "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" anlayışıyla hareket eden esnafta bu gidişe karşı belli kıpırdanmalar görüyoruz. Belki yerel, ama anlamı açısından genel ve etkili bir örneğini, İstanbul Fatih'teki pazarcıların direnişi oluşturuyor. Pazarcılar ANAP'lı Belediye Başkanı'nın Çarşamba Pazarını kaldırmak istemesine karşı pazardan alışveriş yapan yurttaşlarla birlikte güzel bir direniş örneği verdiler. Kasımpaşa'daki pazarcıların, tezgahları ellerinden alınan seyyar satıcıların belediyelerin bu uygulamalarına karşı direnişleri, yine pazarcıların Özal'ı, İstanbul'a yaptığı tüm gezilerde protestolarla karşılamaları bu dönemin önemli gelişmelerinden bazılarıdır.

Son yıllarda esnaf ve zanaatkarlar belli bir arayışın içine girdiler. Onlara yıkımdan kurtuluşun doğru yolunu, çıkarlarının ulusal demokratik bir iktidar döneminde korunabileceğini göstermek görevini öne koymalıyız. TKP'nin 1986 Ulusal Konferansı çalışmaları sırasında ve ondan sonraki çalışmalarda da bu kesimler üzerinde de titizlikle durulmasını öneriyorum.

Bugün tezlerde de yer aldığı gibi esnaf ve zanaatkarların en önemli sorunlarından biri yetersiz krediler ve bu kredilerin faizlerinin yüksek oluşudur. Ama bunun yanında şunları da sayabiliriz. Belediyelerce artırılan belediye harçları, meslek vergileri günün şartlarına göre yeniden düzenlenmeli veya kaldırılmalıdır. Konut ve sağlık hizmetlerinden esnaf ve zanaatkarlar da yararlandırılmalıdır. Yıllardır ağır vergi yükü altında ezilen esnaf ve zanaatkara basit vergi sistemi uygulanarak yeni düzenlemelere gidilmelidir.

Yığınların savaşını yükseltmeye elverişli bir program

• G.M./U.İ.

TKP'nin 1986 Ulusal Konferans Tezleri, yalnızca Türkiye'nin demokrasi savaşımında bir dönüm noktası olması açısından değil, aynı zamanda kadroların, sempatizanların, partinin dostlarının, devrimci ve demokratların demokrasi alternatifi ve çıkış yolu üzerine kollektif bir düşünce sürecine aktif olarak katılmaya çağrılmaları açısından da büyük önem taşıyor. Tezlerin tartışmaya açılması, gerek politik hattın daha eksiksiz ve daha kollektif çizilmesini sağlayacak, gerekse de üye ve sempatizanların sorumlu ve aktif bir tutumla politikanın belirlenmesine katılımını pekiştirecektir. Bu inanç ve sorumlulukla, TKP Ulusal Konferansı Tezleri üzerine kimi görüş, eleştiri ve katkılarımızı sunmak istiyoruz.

"Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" adı altında ve bir program önerisi bütünlüğü içinde saptanan demokrasi mücadelesi hedefleri, bizce bugünkü nesnel ve öznel koşulların incelenmesinden çıkabilecek, en geniş yığınları mücadeleye çekebilmek, yığınlara ulaşabilmek ve daha devrimci dönüşümlerin koşullarını hazırlamak amacına yönelik en gerçekçi hedeflerdir.

Buna karşın Ulusal Demokrasi kavramı, 5. Kongreyi izleyen dönemde çeşitli çevrelerce çokça tartışılan ve çokça da yanlış anlaşılan bir kavram olmuştur. Bizce, Ulusal Demokrasi, Türkiye'nin çözüm bekleyen sorunlarını ivedilikle çözmek için saptanmış olan demokrasi mücadelesi hedeflerinin gerçekleşme süreci içinde, en yakın aşamada olabileceği biçimi işaret etmektedir. Bu anlamda bir "olanak" niteliği taşımaktadır. Ancak durağan bir çerçeve daha ileriye gidilebilmesi için mutlak tamamlanması gereken bir aşama olarak değil, dinamik bir süreç olarak algılanmalıdır. Önemli olan, saptanan somut mücadele hedefleri ve bu hedeflere yönelik mücadelenin yığınsallığıdır. Bu mücadelenin alacağı siyasal biçim önceden kesin hatlarıyla kestirilemez. Nitekim, TKP Genel Sekreteri H.Kutlu "Yol ve Amaç" dergisinin 12. sayısında (Nisan 1986) yayınlanan "TKP ve Demokrasi Savaşı-II" başlıklı yazısında şu olanağa da işaret etmektedir: "Yığınların mücadelesinin düzeyi, politik güçler oranını, ulusal demokrasi programının tek bir maddesi bile yaşama geçmeden de devrimi gerçekleştirecek düzeye ulaştırabilir. Önemli olan bugün hangi tür bir programın yığınların savaşımını yükseltmeye elverişli olduğudur. (s.27).

Bu açıdan bakıldığında, Ulusal Demokrasi Programı ortaya konurken ulusal demokrasinin siyasal bir biçim olarak mutlak tamamlanması ve aşılması gereken, sorunların çözüme kavuşacağı bir aşama olarak belleklerde canlanması bizce sakıncalıdır. Ulusal demokrasinin böyle algılanmasına yol açabilecek cümlelerden kimileri şunlar:

"Sanayide, enerji ve madencilikte, tarımda, iç ticarette, dış ekonomik ilişkilerde, bankacılıka ve vergi sisteminde, ekonominin bütün sektörlerinde onlarca yılın birikmiş ve son yıllarda daha da ağırlaşmış sorunlarına **köklü çıkış yolları** bulmak (altını biz çizdik), bütün bu alanlarda geniş kapsamlı ilerici reform programlarını uygulamaya sokmak, ancak demokrasi varsa gerçekleşebilir" (TKP'nin Ulusal Demokrasi Alternatifi, s.7)

Bu bağlamda demokratik dönüşümler programının "...halkın durumunun kötüleşmesini durdurmak ve hissedilebilir bir iyileşme sağlamak" (Agy. s. 7) hedefini gerçekleştireceği doğru olarak saptanırken sorunların köklü çözümünü ulusal demokrasi aşamasından beklendiği izleniminin doğması zararlı olacaktır. Nitekim, köklü çözümlerin ne zaman ve nasıl, ancak hangi koşullar gerçekleştiğinde yaşama geçebileceği konusunda partinin görüşünün daha açık ve net olarak belirtilmesinden yanayız. Bu konuya daha ilerde değinmek istiyoruz. Ancak burada hemen belirtelim ki, sınıfsal erkin yalnızca "bileşiminin" değişeceği bir rejimde reformlar gerçekleştirilemez gibi kaba bir düşünceye de sahip değiliz.

Bir başka cümle de Ulusal Demokrasi' nin "eksiksiz" tamamlanması gereken bir aşama olduğu izlenimini yaratıyor:

"Ulusal demokratik hükümete katılacak güçler arasında işçi sınıfının etkisi ve ağırlığı, öncülük derecesi, TKP'nin ve birleşik sol güçlerin o andaki güçlülüğü ölçüsünde ulusal demokrasi **eksiksiz kurulabilecektir** (altını biz çizdik)" (Agy. s. 11).

Eksiksiz bir ulusal demokrasi kavramı ve ifadesi bize yanıltıcı geliyor. H. Kutlu' nun yukarda yaptığımız alıntısında belirttiği gibi önceden kestirilemeyecek son derece dinamik bir süreç sözkonusu. Yukarda belirtilen koşullar ölçüsünde, yani işçi sınıfının etkisi ve ağırlığı, öncülük derecesi, TKP' nin ve birleşik sol güçlerin o andaki güçlülüğü ölçüsünde daha köklü dönüşümler de olasılık dahilinde olduğuna göre, ulusal demokrasinin "eksiksiz" kurulmasından sözedip sanki bunun nihai hedef olduğu izlenimini vermek çelişki olmuyor mu?

Bizce yukarda sözü edilen koşullara bağlı olarak, eksiksiz tamamlanabilecek olan, programda belirtilmiş olan demokratik görevlerdir, ancak bunların hangi siyasal biçim altında tamamlanacağı önceden kestirilemez.

"Genel demokratik görevler ne zaman çözülecek? Bunu kimse önceden bilemez. Kimisi devrimden (işçi sınıfının öncülüğünde emekçilerin iktidara gelmesinden) önce, kimisi devrimden sonra çözülebilir. Hepsinin çözümü devrimden sonraya da kalabilir! Hatta kimi sosyalist görevlerin gerçekleşmesinden sonraya da kalabilir. Herşey iç ve dış koşullara, politik güçler oranına ve yığınların hazırlık durumuna göre ve ekonomiyi ayakta tutmanın ihtiyaçlarına göre belirlenecektir" (H.Kutlu, Yol ve Amaç, 12 Nisan 1986, s. 16)

Dolayısıyla yukarda sözü edilen koşullara bağlı olarak eksiksiz tamamlanacak olan ulusal demokrasi değil, "demokratik görevlerdir". Eksiksiz bir ulusal demokrasiden söz etmek, ulusal demokrasinin mutlaklaştırılmış, dondurulmuş bir aşama olarak algılanmasına yol açabilir.

"Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" başlıklı broşürün sunuş bölümünün sonunda (s. 14) TKP'nin nihai hedefine, sosyalizme ilişkin bir paragraf yer almaktadır:

"TKP işçi sınıfının partisidir. İşçi sınıfının, bütün öteki ezilenlerin, bütün insanlığın kurtuluşu sosyalizmdedir. Sosyalizm insanlara kapitalizmin veremediği herşeyi verir. Sosyalizme toplumu ancak işçi sınıfı ulaştırabilir ve **sosyalizm ancak demokrasi yolundan kurulabilir"** (s.14).

Bu paragrafla, ulusal demokrasi tartışmasının içinden çıkan okur kendini birdenbire "sosyalizm" kavramıyla karşı karşıya buluyor. Üstelik oradaki bağıntı ile ilgili, partinin öngördüğü süreç ile ilgili hiç bir bilgi yer almamışken, bu "belgesel" cümleler havada kalıyor, yerine oturmuyor. Oysa tam da burada partinin sorunların köklü çözümüne ilişkin görüşlerine daha açık ve net olarak gereksinim duyuluyor. Son cümle ise sosyalizmin ancak demokrasi yoluyla kurulabileceğini kısaca saptayıp hiç de açık olmayan, bizce mutlaka açıklanması gereken, aksi koşulda yanlış anlaşılabilecek bir saptama yapıyor. Eğer partinin nihai hedefinin ne olduğu ve tüm bu karmaşık sorunların köklü çözümlerinin nasıl gerçekleşeceği konusundaki görüşlerinin açıkça ortaya konması gerekli görülüyorsa, ki bizce en doğru tutum budur, o halde bu kadar kısa geçiştirmektense, "antiemperyalist demokratik halk devrimi"nden, Türkiye'de demokratik devrimin tamamlanmasından, bunun sosyalizme evrilmesinden, kısaca partinin iki aşamalı "tek" bir devrim süreci öngördüğünden ancak ulusal demokrasinin bu aşamalardan biri olmadığından da söz edilmeliydi.

Önerilerimiz Herkes Tarafından Dikkate Alınmalı

Belçika'dan Selim Yavuz, eski AP'nin taraftarı bir işçinin ulusal konferans tezlerine ilişkin görüşlerini aktarıyor:

"Ben hiçbir zaman komünist olmadım. Eski AP'nin taraftarıyım. Ama bugünkü Özal yönetiminin, rejimin demokratik olmadığı görüşüne katılıyor ve ben de Türkiye'de bir an evvel bir demokratik hükümetin işbaşına gelmesini istiyorum.

Ben de sizin gibi 82 Anayasasına karşıyım. Evren ve ortaklarının, kendilerini güvence altına almak için yaptıkları, yasaklarla dolu bu anayasayı kabul etmek mümkün değil. Bugün, halk üzerinde, dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş ve hiçbir şekilde tasvip edilemeyecek baskılar bu anayasadan kaynaklanmaktadır. Bunun için ben de 82 Anayasasının değiştirilmesini istiyorum. Türkiye'de düşünce özgürlüğünün yeniden sağlanmasını, demokratik bir ortamda genel seçimlerin yapılmasını istiyorum. Aynı şekilde cumhurbaşkanlığı seçimlerinin de yeniden yapılmasını istiyorum. Çünkü Evren halkın özgür iradesiyle işbaşına gelmedi, o kendini cumhurbaşkanı ilan etti.

TKP'nin demokrasi alternatifindeki "Evren ve Özal'a karşı olan herkes, her parti birleşmelidir" önerisini çok yerinde buluyorum. Bugün hiç kimse ►

Barış ve Ulusal Demokrasi Programı üzerine

10 kişilik bir grubun ortak değerlendirmesinden

Bütünü için değerlendirildiğinde, programın kapsamlı, özenli, gerçekçi, inandırıcı bir yaklaşımla ele alındığı göze çarpmaktadır. İnceleyenlerin vardıkları ortak kanı budur. Bu ortak kanı tezleri genel olarak onaylama, ancak bazı eklemeler yapma noktasında somutlaşmıştır. Bu yansıyışla da program özlem ve beklentilerle çakışma yapısındadır.

Gerçekten de program, tanım yerindeyse, "ayakları yere basan" bir içeriktedir. Basılan nokta tüm ülkedir, toplumsal yaşamın tüm yanlarıdır, ülkenin sorunlarıdır. Varolan toplumsal pratiğin programın çıkış noktasını oluşturması onun gerçekçiliğinin belirleyici yanıdır.

Programın ana önemli yanlarından biri ise, dayatmacı ve durağan bir yapıda değil, devingen ve katılımcı oluşudur. Bu açılan tartışmada da göze çarpmıştır. Demokratik işleyiş sempatizanları bile kucaklamıştır. Bu bile başlı başına önemlidir, övgüye değer bir açılmadır. Bu yönüyle programa katılma yollarının açılması, partinin yığınlara olan güvenini ve bağlarını sağlamlaştıracaktır.

Bu yöntemle yaratılan tartışma ortamı şu sonuçları doğurmuştur. 1) Partinin demokratik işleyişi somutlanmıştır. 2) Programın devingen bir yaklaşımın ürünü olması sağlanmıştır. 3) Programı inceleme olanağı bulanların birçok parçalı bilgisi bütünsel bir çerçevede biraraya gelmiştir. 4) İnceleyenler 12 Eylül sonrasının edilgin döneminden çıkışta somut yollarla buluşmuş, bu kişilerde bir yeniden düşünme-arayış dönemi başlamıştır. 5) Partiyle ilgili kuşku ve söylentiler, birinci elden dağıtılmış ve partiye olan sempati ve güven artmıştır. 6) Yeni değerlendirmelerin ve çözümlerin bilinç düzeyine çıkması ve inanca dönüşmesi sağlanmıştır. 7) İnceleyenlerde "şimdi ne yapabilirim, nasıl yapabilirim?" sorusu uyanmıştır.

Program, partinin yığınları kucaklayan bir yapıya ulaşması yolunda atılmış önemli ve inandırıcı bir adımdır. Yığınlardan kopuk, onların desteğinden uzak, kitlelerin gözünde umacı gibi görünen bir yapının yerine, ilkelerin yığınların özlemleriyle çakışan, savaşımı onların çıkarlarıyla bütünleşen, programı onların sorunlarına çözüm yolu arayan bir parti: yığınlara uzaktan bakan değil, onların arasına girme amacında bir parti... İnceleme TKP'nin bu niteliklerini gözler önüne seriyor. Bu yaklaşım TKP'ye yönelik önyargıları kıracak, güveni artıracak ve yığınlarda partiyle bütünleşme yolunu açacak bir yaklaşımdır.

Programın gücü de buradan kaynaklanmaktadır. Program yaşama geçtikçe, savunanlar yaygınlaştıkça, yığın bağlarının güçlenmesi daha somut ortaya çıkacaktır.

Tezlerde dile getirilen en önemli yanlardan biri de bağlaşıklık politikasıdır. Bu konudaki değerlendirmeleri inceleyenlerde bazı önyargıları ve sekterlikleri kırdığı görülmektedir. Gerçi RP ve DYP konusu bazı inceleyicilerce ilk başta itici gelmiş, ama belgelerin sonradan gelen bölümlerindeki açıklamalar kuşkuları dağıtmıştır.

Barış ve Ulusal Demokrasi Programındaki yaklaşım, belki sol çevrelerde "sağa kayış" olarak nitelendirilebilir. Böylesi nitelemeler ülkemizde demokrasi savaşımının eskiden beri süregelen küçümsenmesinin bir sonucudur. Oysa tezlerde de belirtildiği gibi, "barış ve demokrasi savaşımı taktik bir savaşım değildir" Tersine yığın bağlarının sürekli sağlamlaştığı, yığınlarla bütünleşme yollarının çoğaldığı ve açıldığı, yığınların daha köktenci dönüşümlere hazırlandığı, onların girişkenliklerinin yükseldiği bir savaşımdır. Bu konuda uluslararası alandaki kuramsal birikimlerin ülke koşullarına uygulanmasında gösterilen titizlik ise "sağa kayma" olarak değil, ancak ileriye sağlıklı yönelme olarak nitelenmelidir.

Programın ele aldığı konular gözlendiğinde bunun diktatörlüğe karşı bir "kuşatma" programı olduğu göze çarpıyor. Bu kuşatmaya, diktatörlüğün gerçek sahiplerinin dışındaki tüm katmanların katılımı amaçlanıyor. "Alternatifsizlik" savsözü arkasına sığınan bugünkü yönetimin, erkinin "mutlak" olduğu görünümünü dayatmaya çalıştığı en geniş emekçi yığınların köklü toplumsal-ekonomik dönüşümlerin gerekliliğini kavramaları da ancak bu kuşatma boyunca sağlanabilir.

Kısaca, bu program ilkelerin halka yayılması konusunda, yığınların demokrasideki çıkarlarına ısındırılması konusunda onların edilgenliklerinin aşılması konusunda yeni bir atılım oluşturuyor. Bazı ilkelerin savsözdüzeyinden kurtarılarak yaşamla bağlanmasını sağlıyor. Böyle olunca da inandırıcılığı artıyor. Yığınların beklentileriyle bütünleştikçe de, onların enerjilerini edilgen ve işgöremez durumdan kurtarıp, girişkenliklerini artırmalarını savaşıma katılmalarını sağlayacak bir yapı ortaya koyuyor.

Partiyle ilgili bölümdeki açıksözlü özeleştiriler partiyi güçlendiriyor.

Özetle, program, yığınların diktatörlük koşullarındaki umutsuz bekleyişlerinin çıkış yolunu gösterebiliyor.

Önerilerden:

–Sanayileşme-tarım ilişkisi kurulurken, sanayide yer seçiminin çevre kirlenmesinin önlenmesi ve verimli tarım topraklarının yokolmasına izin verilmemesi ölçütlerine göre yapılması vurgulanmalıdır. Bursa, Çukurova ve Gökova'daki olumsuz örnekler bunlar dikkate alınmadığı için oluştu.

–Üniversitelerdeki bilimsel araştırma koşulları iyileştirilmeli, araştırmacılar her türlü olanaktan yararlandırılmalıdır. Uluslararası bilgi birikiminin ülke koşullarına uyarlanması için yurtdışı incelemeleri, burs, görevlendirme vb. yollarla desteklenmelidir. Üniversitelerdeki araştırmaların, üretici kurumlardaki araştırma birimleri ve diğer araştırma kurumlarıyla eşgüdümü sağlanmalıdır.

–Eğitimde üretim-öğretim ilişkisi orta öğrenimden başlayarak güçlendirilmeli, ayrıca Köy Enstitüsü tipi bir eğitim yapısının oluşturulması vurgulanmalıdır.

–Tarihi eser kaçakçılığı önlenmelidir.

–Kitle spor alanlarının oluşturulması eğitim kurumlarının yanısıra kültür merkezleri çerçevesinde ele alınmalı, Halkevleri türünden kültür merkezlerine, kültürel faaliyeti, kitap okumayı özendirme yollarına büyük önem verilmelidir.

–Kiraların ve arsa eder artışlarının dondurularak denetim altına alınması, konut sorununun ve toplu konut girişimlerinin temelini oluşturan arsa sorununun çözümünde yararlı olacaktır. "Kamulaştırma yoluyla arsa denetim" yerine, imar yasasındaki olanakların kullanılması daha yararlı olur.

–Meslek odalarının toplumsal yaşamdaki etkileri, ormanların korunması, toprak varlığının ve doğal kaynakların denetimi, kıyıların korunması ve turizm konuları da ele alınmalıdır.

---

tek başına birşey yapamaz. Alalım DYP'yi, tek başına ülkeyi kurtarabilir mi? Hayır. Evren'e, Özal'a karşı olan herkes birleşmeli; birleşmeli ki bu kötü gidişi durdurabilsin, bu tehlikeli durumu düzeltsin.

TKP, 'darbecilerden hesap sorulsun' diyor. Bunu ben de destekliyorum. Eğer daha önce 1960, 1971 askeri harekatlarını yapan generallerden hesap sorulmuş olsaydı, bugün 12 Eylül darbesi olmazdı. Darbeci generallerin hepsinden hesap sorulmalıdır. Ama aynı zamanda ordunun içi de darbecilerden temizlenmelidir. Bu bakımdan da TKP'nin "Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı"na genel hatlarıyla katılıyorum.

Ben Türkiye'nin NATO'da kalmasından yanayım. Çünkü Türkiye küçük, geri kalmış bir ülke. Yarın NATO'dan çıksa Rusya'ya yanaşmak zorunda kalacak. Gerçi Rusya'dan şimdiye kadar hiçbir zaman Türkiye'ye karşı tehlikeli bir tutum gelmedi ama hiç de belli olmaz.

NATO'dan çıkılmasından yana değilim ama nükleer depoların, nükleer başlık taşıyan silahların ülkemize yerleştirilmesine karşıyım. Bu yöndeki ABD dayatmalarına boyun eğilmemelidir. Aslında ben nükleer bir savaşın çıkacağına inanmıyorum. Bu silahları istemememin nedeni, böylece Türkiye'nin ekonomik olarak ABD'ye daha fazla bağımlı olacağındandır. Bugün Türkiye'nin silaha değil ağır sanayiye, iş yerlerine, halkın ekmeğe ihtiyacı var.

Son olarak şunu söyleyeyim; TKP'nin Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nı genel hatlarıyla çok önemli buluyorum ve Evren Özal rejimine karşı olan herkesin, her politik gücün muhalefet partisinin TKP'nin önerilerini dikkate alması gerektiğine inanıyorum."

YENİ ÖĞRENİM YILI HAREKETLİ BAŞLADI

Başı sayfa 1'de

tılar. Yürüyüşçü öğrenciler 6 Kasım günü Ankara'ya girdiler. Ankara'ya 10 kilometre uzaklıktaki ODTÜ önünde yüzlerce öğrenci, veli ve bazı milletvekillerinden oluşan topluluk öğrencileri coşkun alkışlarla karşıladı. Polisin yürüyüşçü öğrencilerle birlikte yürümek isteyen yurttaşlara saldırıp 200 kişiyi gözaltına almasına rağmen öğrenciler, meclis binası önüne kadar yürüdüler ve dilekçelerini sundular.

Daha sonra aralarında Yarın dergisinin İstanbul ve İzmir bürolarında çalışan iki öğrencinin de bulunduğu gençlerin gözaltına alınmasını protesto amacıyla İstanbul, Ankara ve Bolu'da öğrenciler açlık grevine başladılar. İstanbul'da öğrenci derneğinde açlık grevini sürdüren gençler, polisin gece yarısı derneklerini kapatması üzerine peşlerinde siyasi polisle birlikte geceyi sokaklarda geçirdiler. Öğrencilere sanatçı Bilgesu-Müştak Erenus cifti evini açtı. Öğrencilerin direnişleri tüm yurtta toplumun değişik kesimlerinden, öğretim üyeleri, politikacılar, sendikacılar ve çeşitli meslek gruplarından destek buluyor.

TSİP MK ADINA GENEL BAŞKAN AHMET KAÇMAZ'IN TEZLER ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ

22 Ekim 1986

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi'ne,

Değerli yoldaşlar,

SOL BİRLİK temsilciniz tarafından, yayınlarınızda yayınlanacağı kaydıyla istenen ve tarafımızca hazırlanan "TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri" üzerine görüşlerimiz ilişikte sunulmaktadır.

Görüşlerimizin Ulusal Konferans çalışmalarında yardımcı olacağını ve partilerimiz arasındaki dostça ilişkileri daha da geliştireceğini umuyoruz. Baskıdan ve sömürüden kurtulmuş bir Türkiye için omuz omuza vermekte olduğumuz mücadelede sizlere başarılar dileriz.

Dostça selamlarımızla,

Merkez Komitesi adına
Ahmet Kaçmaz
Genel Başkan

Bilimsel sosyalizmin üzerinde titizlikle durduğu konulardan birisi -belki de birincisi- "demokrasi" dir. Lenin, Büyük Ekim Devrimi'ne ve Devrim sonrasında Bolşeviklerin izlediği politikaya karşı çıkan Kautsky'yi eleştirirken:

"Eğer sağduyuyla ve tarihle alay etmiyorsak apaçık ortadadır ki, değişik **sınıflar** var olduğu sürece "saf demokrasi"den söz edemeyiz, sadece **sınıfsal** demokrasiden sözedebiliriz... Tarih feodalizmin yerini alan burjuva demokrasisi ve burjuva demokrasisinin yerini alan proleter demokrasisini bilir." (Seçme Eserler, Progress Publishers, 1977, İng., cilt 3, s. 28)

sözleriyle "demokrasi"nin sınıf niteliğinin tayin edici önemine dikkati çekiyordu. Ayrıca feodalizm sonrasında sadece iki tür demokrasi, 1) burjuva demokrasisi, 2) proleter demokrasisi olabileceğinin altını çiziyordu.

Demokrasi ve diktatörlük sorunsalını işlerken Lenin'in kendisine çıkış noktası olarak aldığı Marx da 1875'de Gotha Programı'na yönelttiği eleştirilerde

"Kapitalist toplum ile komünist toplum arasında, birinden ötekine devrimci dönüşüm dönemi yer alır. Buna da bir siyasal geçiş dönemi tekabül eder ki, burada, devlet **proletaryanın devrimci diktatörlüğünden** başka bir şey olamaz." (Marx-Engels, Seçme Yapıtlar, Sol Yayınları, cilt 3, s. 31-32)

diyordu. Marx'a göre de, burjuva demokrasisini -sınıfsız ve dolayısıyla devletin ortadan kalkmış olduğu komünist topluma varana değin- zorunlu olarak proletarya diktatörlüğü, ya da onun bir başka tanımı olan proleter demokrasisi izleyecekti.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında bir seri ülkede, "halk demokrasileri" kuruldu. Bu burjuva ve proleter demokrasiler dışında bir "başka tür" demokrasi miydi? Dimitrov "halk demokrasisi, proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimidir" belirlemesiyle konuya açıklık getirdi. Gerçekten halk demokrasilerindeki uygulamalar bu belirlemenin doğruluğunu ve geçerliğini kanıtladılar. Daha sonraları özellikle Batı Avrupa ülkelerinin bir bölümünde komünist partileri -en yaygın deyişiyle- "ileri demokrasi" hedefini öne sürdüler. Amaç genel seçimlerde alınacak çoğunluk oylarıyla, parlamenter yoldan, sosyalizme geçişin ilk adımını atmaktı. "İleri demokrasi", burjuva demokrasisi ile sosyalist demokrasi arasında bir geçiş dönemine tekabül ediyordu. Ancak "ileri demokrasi" hedefi bu güne değin herhangi bir ülkede gerçekleşmiş değil ve bir kısım partiler de bu hedefi gündemlerinden kaldırdılar.

Bütün bunlardan çıkan sonuç, bilimsel komünizmin demokrasi konusundaki temel tespitlerinin günümüzde de geçerliğini koruduğu, bu belirlemelerin tarih tarafından somut örneklerle doğrulandığıdır. Öyleyse çağımızda "demokrasi"den söz edilecek ise, bu ya burjuva demokrasisi, ya da proleter demokrasi olmak zorundadır. (1)

Türkiye, gelişkinlik seviyesinin hangi mertebede -az, gelişmekte, orta vb.- olduğu tartışmalı kabul edilse dahi kapitalist sosyoekonomik formasyonun varolduğu ve kapitalizmin hükmünü yürüttüğü bir ülkedir. Türkiye'nin önündeki tarihi aşama sosyalizmdir ve buna geçişin ilk adımı da halk demokrasisi olacaktır. Dolayısıyla bundan böyle Türkiye için demokrasi söz konusu olacak ise bu özünde ya burjuva demokrasisidir, ya da proleter demokrasi.

Türkiye Komünist Partisi, "TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi: Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" isimli broşürde, "TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri"nin "Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri" ve "TKP Programı temelinde" hazırlandığını, bu tezlerin "TKP Programı'nın barış ve ulusal demokrasi hedefinin, yeni olgu ve gelişmelerin, pratik ve teorik deneylerin dikkate alınarak geliştirilmesi, ayrıntılandırılması ve somutlaması" olduğunu ifade ediyor. (s. 5) Kısacası TKP gerek programıyla, gerekse "tezleri" ile Türkiye'ye "çıkış yolu" olarak bir tür demokrasi öneriyor ve bu demokrasiyi "ulusal" sıfatıyla niteliyor. (2)

"Ulusal" kelimesi kendi başına herhangi bir sınıfsal niteliğe işaret etmiyor. Ancak ulus, biliniyor, kapitalizmle birlikte tarih sahnesine çıkmış ve kapitalist sosyoekonomik formasyonun şekillendirdiği bir toplumsal kategori. İçinde çeşitli toplumsal sınıf ve tabakaları bu arada burjuvaziyi ve proletaryayı, kapitalist düzenin çıkarları antagonist bu başlıca iki sınıfını barındırıyor. Kapitalist düzen varlığını koruduğu sürece egemen olan sınıf burjuvazi olduğundan, "ulusal demokrasi" deyimi de bir tür **burjuva demokrasisi** izlenimi veriyor.

Evet, günümüzde kapitalist ülkelerin yanısıra sosyalist ülkeler de, dolayısıyla **sosyalist halklar, sosyalist uluslar** da var. Ancak unutmayalım ki sosyalizmle birlikte uluslar, burjuva anlamda ulus olmaktan çıkmaya ve ulusçuluğu kökten reddeden proletarya enternasyonalizminin yönlendiriciliğinde tek bir dünya halkı oluşturulması doğrultusunda yol almaya da başlıyorlar. Bu nedenledir ki sosyalist ülkelerde demokrasiler "ulusal demokrasi" diye değil ne iseler öyle, yani **sosyalist demokrasi** veya **halk demokrasisi** olarak tanımlanıyorlar.

Bu durumda TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi"nin ne tür demokrasi olduğunu belirleyebilmek için bu demokrasinin somut muhtevasını gözden geçirmek gerekiyor.

Marksizm-Leninizm'e göre her demokrasi bir devlet şeklidir. Devlet toplumda bazıları için demokrasi ise diğer bazıları için -gelişkin sosyalist aşamada "tüm halkın devleti"ne erişilene dek- diktatörlüktür ve kendi aralarında demokrasiyi gerçekleştiren egemen güçler diğer toplum katmanları üzerindeki diktatörlüklerini başlıca, **devlet mekanizması** vasıtasıyla sürdürürler. "Ulusal demokrasi"nin ne tür bir demokrasi olduğunu belirlemenin en kestirme ve **sağlam** yolu, onu bu açıdan mihenk taşına vurmaktır.

Burjuva demokrasisinin, burjuva diktatörlüğü olarak işlev görebilmesinin ve geniş çalışan kitleleri baskı altında tutabilmesinin başlıca avadanlığı burjuva devlet mekanizmasıdır. Bu mekanizma içinde de en kritik rolü, elinde silah tutan kuruluşlar, yani asayiş örgütleri ve başlıca da silahlı kuvvetler, yani ordu oynarlar. Bu nedenledir ki burjuva devlet mekanizması dağıtılmadan, hele hele mevcut ordu, polis ve jandarma teşkilatları lağvedilip yerlerine milis ve halk ordusu geçirilmeden, burjuva diktatörlüğüne son verilmesi imkansızdır. Öyleyse burjuva düzeninin bekçisi ordu ve asayiş teşkilatları varlıklarını korudukları sürece burjuva egemenliği -ve en iyimser ihtimalle burjuva demokrasisi- varlığını sürdürecek demektir.

TKP'nin "ulusal demokrasi" ile ilgili tezinde, öngördüğü tedbirler şunlardır:

"...polis, jandarma baskısı kalkmalı..." (s.15)
"...MIT ve Kontrgerilla sorumlularından, polis şeflerinden, ...hesap sorulmalıdır." (s.16)

"Ordu ve bütün devlet aygıtı faşistlerden, gericilerden ve Amerikan ajanlarından temizlenmelidir." (s. 16)

"Silahlı kuvvetlerinin bir daha demokrasi düşmanlarınca askeri darbelere araç edilmesine, içerde halka karşı bir baskı gücü olarak kullanılmasına, dışarıda Amerikan emperyalizminin jandarması olmasına izin vermemek, onu yurt savunmasının ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemek için köklü bir reform zorunludur."

"Silahlı kuvvetler yalnızca yurt savunmasıyla görevli olmalı ve ulusal demokratik hükümete bağlı işlev görmeli, parlamento denetimine açık olmalıdır. ...Milli Güvenlik Kurulu kaldırılmalıdır." (s. 16)

Yukarıda öne sürülen taleplerin, burjuva devlet mekanizmasına damgasını vuran asayiş kuvvetlerinin dağıtılmalarıyla uzak yakın bir ilişkisi olmadığı ortadadır. TKP'nin silahlı kuvvetler meselesini daha ayrıntılı olarak ele aldığı tezde de ordunun dağıtılması öngörülmemekte, silahlı kuvvetlerin işleyişinin reformlarla düzene konması için detaylı öneriler ileri sürülmektedir. (3) Öyle ki TKP'nin önerilerinin tümünün uygulanması mümkün olsa dahi TC Silahlı Kuvvetleri

en iyi ihtimalle Batı Avrupa ülkelerinin ordularına benzeyebilir. Bu ülkelerde ise silahlı kuvvetlerin esas işlevinin ne olduğu gayet iyi biliniyor. Bütün bunlardan çıkan sonuç şudur ki, TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi" mevcut devlet mekanizmasının varlığına ve işleyişine kökten karşı çıkmadığı, bu mekanizmayı reformlarla sürdürmeyi öngördüğü için düpedüz **burjuva demokrasisidir.**

Kaldı ki sözünü ettiğimiz broşürün tamamında "ulusal demokrasi"nin gerçekleştirilmesi için öngörülen tedbirlerin (4) hepsi burjuva demokrasisinin sınırları içinde kalmaktadır ve bunların tümünün hayata geçirildiği varsayılsa önümüze çıkaçak Türkiye manzarası en **iyimser** ihtimalle, örneğin bir İsveç -ya da Finlandiya, Avusturya vb.- demokrasisinden farklı olmayacaktır.

Üstelik TKP'nin "ulusal demokrasi" güçleriyle (5) ilgili somut belirlemeleri hesaba katıldığında, bu "en iyimser" ihtimalin gerçekleşme şansı da son derece zayıftır. Broşürde "ulusal demokrasi" nin kimlere hitap ettiği şu sözlerle dile getiriliyor:

"Program önerimiz bu niteliğiyle, hem en geniş güçlerin birliğini sağlamaya, hem de bu birliğin ileriye, 12 Eylül öncesinden çok ileride bir demokrasiye, ulusal demokrasiye yönelmesine elverişlidir. 12 Eylül rejiminden zarar gören herkes, en geniş halk yığınları bizim alternatif önerimizde kendi çıkarlarının ifade edildiğini görebilir." (siyahlar bizim) (s. 13)

Aynı broşürün daha ilerideki bir bölümünde ise şu ibare yer alıyor:

"TKP, orta katmanlar ile burjuvazinin diktatörlük rejiminden **zarar gören** kesimlerinin çıkarlarını farklı ağırlıklarda ve farklı anlayışlarla dile getiren SHP ve DSP, DYP ve RP ile demokrasi mücadelesinde işbirliği yapmak istiyor." (siyahlar bizim) (s. 30)

Bu iki ibare TKP'nin, SHP, DSP, DYP ve RP'yi "ulusal demokrasi"nin güçleri arasında saydığını hiç bir kuşkuya yer vermeyecek netlikte ortaya koyuyor.

Öte yandan broşürün "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı Hangi Güçler ve Hangi Araçlarla Yaşama Geçirilebilir?" başlıklı bölümü şu belirlemelerle son buluyor:

"TKP, birleşik yığınsal demokratik harekete dayanacak ulusal demokratik iktidarın, Barış ve Ulusal Demokrasi Programı'nda yer alan önlemleri yaşama geçirmesi için mücadele edecektir. Ulusal demokratik hükümete katılacak güçler arasında işçi sınıfının etkisi ve ağırlığı, öncülük derecesi, TKP'nin ve birleşik sol güçlerin o andaki güçlülüğü ölçüsünde ulusal demokrasi eksiksiz kurulabilir." (s. 46)

Bölümün başlığından ve içeriğinin tamamından çıkan anlam şu (6):

"Önümüzdeki dönemde yığın örgütlerinin mücadeleleri hızla yükselecek; bu gelişme 'politik güçleri' etkileyecek ve bunun sonucu, TKP'nin de içinde yer aldığı 'Marksist sol' ile 'yasal muhalefet', yani SHP, DSP, DYP, RP kompozisyonu arasındaki 'işbirliği sorunu' kendiliğinden' çözüme ulaşacak; 'birleşik yığınsal demokratik hareket' 1988 genel seçimlerinde de saydığımız partiler ile TKP'nin içinde yer aldığı 'Marksist sol'un 'somut işbirliği' yapmalarını mümkün kılacak, seçilecek parlamento bir kısım demokratik dönüşümleri gerçekleştirdikten sonra, bu sefer 'Marksist sol'un da katılacağı bir seçime gidilecek ve bu seçimler sonucu SHP, DSP, DYP, RP + Marksist sol parlamentoda çoğunluğu sağlayacaklar ve böylece 'ulusal demokrasi'ye geçilmiş olacak."

TKP'nin "yasal muhalefet" olarak tanımladığı 4 parti, geçtiğimiz 28 Eylül 1986 ara seçimlerinde oyların yüzde 60'ından fazlasını topladılar. Önümüzdeki genel seçimlerde de bu oranın düşmemesi, hatta daha yükselmesi büyük ihtimal. Yani bu partilerin TBMM'de çoğunluğu oluşturacaklarına şimdiden mutlak nazarıyla bakılabilir. Eğer erken seçim gündeme gelmezse 1988 seçimlerine 2 yıl kaldı. TKP'nin 1988 parlamentosuna yüklediği görevler de bilemediniz 2 yıl alsın. Yani 4 yılı aşmayacak bir süre sonunda SHP, DSP, DYP, RP ve TKP'den oluşan bir koalisyon TBMM'de çoğunluğa sahip olarak iktidara gelecek ve "ulusal demokrasi"yi, hem de "eksiksiz kuracak"! Olacak şey mi bu?

Evet, biz de faşizme karşı demokrasi güçlerinin en geniş cephesini savunduk ve "faşizmden zarar gören herkesin bu cephede yeri vardır" dedik. Ama bunu yaparken cuntanın "mağdur" ettiği herkesi de demokrasi cephesine layık görmedik; burjuva anlamda dahi demokrasiye inanmayanlara ve bunu her daim kendi ağızlanyla teyid edenlere cephede yer olmadığını devamlı vurguladık.

Ama çok daha önemlisi biz antifaşist cepheyi -ve de faşizm devrildikten sonra başa gelecek demokratik hükümeti- hiç bir zaman KALICI görmedik. Madem ki faşizm ona karşı olan, demokrasiden yana en geniş güçlerin elbirliği ile altedilebilirdi ve madem ki bunun için de cephede burjuva demokrat nitelikli politik güçlerin de yeri vardı, öyleyse bu cephenin, faşizmi devirdikten sonra da kuracağı hükümet burjuva demokrasisinin ötesine, eşyanın tabiatı icabı geçemezdi. Onun için de bu hükümete "geçici demokratik hükümet" dedik. Bu "geçici hükümet"in görevi belli başlı demokratik dönüşümleri gerçekleştirdikten sonra seçimlere gitmek olacaktı ve böylece uzun sayılmayacak bir dönemde varlığı son bulacaktı. Çünkü işçilerle, diğer emekçilerle, burjuvazi arasındaki çelişkinin antagonistliği, faşizm devrildikten sonra faşizmin yeniden hortlaması tehlikesi varlığını sürdürse bile antifaşist cephenin sürgit devamını imkansız kılar. İşçi sınıfının esas müttefiki diğer emekçi yığınların asıl hedefi sosyalizme kapıyı açacak olan halk demokratik devrimidir. Bu nedenle emekçilerle sömürücüler arasında, faşizm devrilene kadar sağlanması mümkün olabilecek ittifak, faşizmin devrilmesi ve herkesin üzerinde anlaştığı belli başlı demokratik dönüşümlerin gerçekleştirilmesiyle birlikte, sosyal olarak işlevi kalmadığı için son bulur. Bu noktadan sonra burjuva siyasetler düzenin sınırlarını burjuva demokrasisi içinde tutmak, hatta emekçi muhalefeti bastırmak amacıyla elde edilmiş demokratik hak ve özgürlüklere yeni sınırlamalar getirmek için çaba gösterirlerken, işçi sınıfı ile, sosyal ve bireysel kurtuluşları sosyalizmde olan diğer emekçiler bir süreç boyunca üretim araçlarının özel mülkiyetine son verecek, dolayısıyla aynı süreçte burjuva sınıfını ortadan kaldıracak bir düzenin ilk adımı olan halk demokratik devrimi uğruna mücadeleyi daha da yükseltirler. Kısacası işçi sınıfı partisi ile burjuva siyasetler arasında faşizme karşı oluşturulan işbirliği -şayet oluşturulabilirse- GEÇİCİDİR, faşizmin altedilip yerine demokratik bir hükümetin kurulması ise TAKTİK bir hedeftir.

Oysa TKP'nin öngördüğü -bir tür burjuva demokrasisi olan- "ulusal demokrasi"nin güçleri arasındaki işbirliği KALICIDIR, "Ulusal demokrasi"nin kendisi ise STRATEJİK bir hedeftir. Bu konuda, "Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" broşüründe şöyle deniyor:

"TKP'nin birlik ve mücadele politikası, konjonktürel, **geçici** bir politika, bir **taktik** değildir." (Siyahlar bizim) (s.13)

Tek başına ele alındığında, genel geçer bir doğruyu belirleyen bu cümle, metnin bütünü ve gelişimi doğrultusunda değerlendirildiğinde, burada ifade edilen "geçici" ve "taktik" olmamanın "ulusal demokrasi"yi kastettiği hemen anlaşılıyor. Çünkü bu cümlenin yer aldığı paragrafın hemen üstündeki paragrafın sonunda, "12 Eylül rejiminden zarar gören herkes"in "çıkarlarının", "ulusal demokrasi"de olduğu ifade edilmekte, cümlenin bulunduğu paragrafı izleyen paragrafın hemen başında ise **"Bütün demokrasi güçlerinin** ortak bir anlayışa, demokratik bir uzlaşmaya varması için her çabayı göstereceğiz" (Siyahlar bizim) denilmektedir:

Kaldı ki "ulusal demokrasi"nin taktik değil stratejik bir hedef olduğu, TKP'nin parti programından da bellidir. TKP Programı'nın "Devrimin başlangıcı ve tamamlanması" yan başlıklı bölümünde şöyle denilmektedir:

"Faşizme karşı güçlerin birleşmesi, halk yığınlarının aktif eyleme geçmesi ve faşist diktatörlüğün yıkılması, antiemperyalist demokratik halk devriminin yolunu açacaktır. Erkin işbirlikçi oligarşiden ulusal demokratik güçlere geçmesi, ulusal demokrasinin kurulması, yukarıdaki dönüşümlerin gerçekleşmesi, antiemperyalist demokratik halk devriminin ilk basamağıdır." (s. 42)

Program'ın başka yerlerinde de, "iki aşamalı bütünsel devrim" belirlemeleri kullanılmak suretiyle "ulusal demokrasi"ye geçişin bir **devrim** olduğu vurgulanmaktadır. Bir işçi sınıfı partisi için devrimin **stratejik** bir hedef olduğu tartışma götürmeyeceğine göre, TKP'nin önerdiği ve devrimin birinci aşaması olan "ulusal demokrasi" nin de stratejik bir hedef olması gerekir.

"Stratejik bir hedef" olan "ulusal demokrasi" nin nasıl bir süreç izleyeceği de TKP programında şu şekilde belirlenmiştir:

"İşçi sınıfının bağlaşıklarıyla birlikte erk organlarındaki konumları, hegemonyası pekiştiği ölçüde, ulusal demokrasi demokratik halk erkine dönüşecek, antiemperyalist, demokratik halk devriminin görevlerini tamamlamaya yönelecektir.

"Antiemperyalist demokratik halk devriminin görevlerini, işçi sınıfının öncülüğünde işçi-köylü ittifakı temelinde tüm halkın birleşik güçleri tamamlayabilir. İşçi sınıfı ulusal demokrasinin kuruluş aşamasında işbirliği yaptığı öteki güçlerle de, onlar, yeni görevlerin çözümüne yaklaştıkları ölçüde işbirliğini sürdürecektir." (s. 42)

Bu bölümden "ulusal demokrasi"nin, ilk bakışta **geçici** bir dönemi kapsayacağı anlamı çıkıyor. Ancak bu da şarta bağlı: İşçi sınıfının, müttefikleriyle birlikte hegemonyası pekiştiği ölçüde "ulusal demokrasi" halk demokrasisine dönüşeçektir. Şayet bu hegemonya pekişmez ise ne olacak? Besbelli ki "ulusal demokrasi" **kalıcı** bir rejim halini alacak.

Yukarıdaki bölümde, az önce değindiğimiz, TKP'nin "ulusal demokrasi" güçleri ile birlik politikasının "geçici" olmadığı ifadesinin esas kaynağının yer aldığını görüyoruz. Bölümün son cümlesine göre TKP -şartlı da olsa- "ulusal demokrasi" kapsamında gördüğü güçlerle işbirliğini halk demokrasisi döneminde de sürdürmekten yana; en azından, böylesi bir işbirliğinin geçici değil kalıcı olmasını mümkün görüyor.

Dahası, ulusal demokrasi öncesinde başlayan bu işbirliğinin kalıcılığı TKP programına göre sosyalizmde de sürmeye devam ediyor:

"İşçi sınıfı, sosyalizme geçiş öncesinde işbirliği yaptığı güçleri de sosyalizm amacına kazanmak, onlarla işbirliğini sürdürmek için çalışacaktır." (s. 44)

Görüldüğü gibi TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi" hem faşizmden çıkışta, hem de sosyalizme yolu açacak devrimin gerçekleşmesinde kesinlikle tayın edici öneme sahiptir.

Gerek faşizmden çıkışın, gerekse devrimin gerçekleşmesinin, ülkenin özgül şartlarına ve dünyadaki güçler dengesinin içinden geçmekte olduğu sürece bağlı olduğu, hem faşizmden çıkışta, hem de devrimde bu şartların belirleyici rol oynadığı bilinir. Bu nokta devrim konusunda çok daha önem kazanır. Onun içindir ki teorik-ilkesel ortak nitelikler dışında hiçbir ülkenin devriminin birbirleriyle aynılaştırılamayacağı, her ülkenin devriminin unique (özgün) olduğu söylenir. Bu nedenle gerek faşizmden çıkış konusunda, ama özellikle devrim meselesinde **program** belirlerken nasıl olacağını önceden kestiremeyeceğimiz ayrıntılara girmeden, bilimsel ve ilkesel belirlemelerle yetinilmesi yerinde olur.

TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi"nin sınıfsal güçleri, **teorik planda**, birbirleriyle işbirliği yapabilirler mi, yaparlarsa hangi platformlarda, ve şartlarda yaparlar, bunların birlikte -örneğin işçilerle "ulusal sanayiciler"in- devrim yapmaları, hatta sosyalist düzende de işbirliklerini sürdürmeleri mümkün mü? Bunlar önemli konulardır, ilgilenenler ve ilgilendiren tarafından tartışılmalıdır. Ancak bunun yeri bu yazı değildir. Biz burada TKP programının bazı bölümlerine değinmek zorunda kaldıysak bu, "ulusal demokrasi" üzerine hazırlanan tezde de açıkça belirtildiği gibi bu tezin TKP programındaki "ulusal demokrasi"nin "geliştirilmesi, ayrıntılandırılması ve somutlanması" olduğu içindir.

Bunun içindir ki devrim meselesini tartışmaya girmeden, tezde "ayrıntılanan" "ulusal demokrasi"nin, bu öneri gerçekleştiği takdirde nasıl bir süreç izleyebileceğine kısaca göz atmak istiyoruz.

TKP "ulusal demokrasi"nin güçleri kapsamını -genel hatlarıyla- SOL BİRLİK partileri, diğer sol siyasetler, "Kemalistler" ve "yasal muhalefet" partileri olarak belirliyor. Sol hareket içinde yer alanların -TKP hariç- "ulusal demokrasi -ya da benzeri- bir hedefleri yok. "Kemalistler"den neyin kastedildiğini bilemiyoruz, en azından somut olarak bu nitelikte bir örgütün, siyasetin, hareketin vb. varlığından haberimiz yok. Geriye kalıyor "yasal muhalefet". Bunları da TKP'nin SHP, DSP, DYP ve RP olarak somutladığını biliyoruz. Bu partilerin de TKP'nin "ulusal demokrasi" önerisi hakkında resmi bir açıklamaları olduğunu duymadık. Farzedelim ki şartlar TKP'nin öngördüğü doğrultuda gelişti, yukarda saydıklarımızın tümü, yahut ağırlıklı bölümü, "ulusal demokrasi" önerisine ikna oldular ve birlikte çalışmaya, mücadele yürütmeye başladılar. Varsayımımızın bundan sonrasını somutlamakta faydar var.

"Ulusal demokrasi" cephesinin mücadelesi sonucu, tezde öngörüldüğü gibi parlamenter yoldan veya bir başka şekilde faşizme son verildi, TKP'nin de içinde yeraldığı ulusal demokratik güçler iktidara geldiler. Somutlarsak, TKP ve olabilirse diğer sol güçler, Erdal İnönü'nün SHP'si, Bülent Ecevit'in DSP'si, Süleyman Demirel'in DYP'si ve Necmettin Erbakan'ın RP'si ile birlikte, bir süreç boyunca sosyalizme ilerleyecek olan, proletarya diktatörlüğünün özgül bir biçimi demokratik halk devrimini, onun ilk aşamasını oluşturan ulusal demokrasiyi gerçekleştirdiler. Yani komünistler, diğer solcular, sosyal-demokratlar, muhafazakarlar, dinciler "ulusal demokrasi" için omuz omuza verip **devrim** yaptılar. TKP programına dayanılarak hazırlanan "ulusal demokrasi" tezinin somut manzarası -şayet bu tez gerçekleşecekse sadece ve sadece budur.

Antifaşist mücadelenin, **devrimci durum şartlarının oluşmasıyla** birlikte devrim mücadelesine dönüşüp, faşizmden devrimle de çıkılması sözkonusu olamaz mı? Elbette olur ve bunun dünya pratiğinde parlak örnekleri de vardır. Ancak böyle diye bu örnekleri ne genelleştirmek doğrudur, ne de onlardaki bir kısım **özgüllükleri** apayrı şartlarda kendimize adapte etmek. Üstelik subjektif tutum ve davranışları bir kenara, objektif toplumsal yeri ve sınıf konumu dolayısıyla apaçık sınıf düşmanı olanlarla birlikte, aynı cephe içinde devrim yapmayı öngörmek ve bunu "ayrıntılarıyla" programlamak olacak iş değildir. Böylesine, hiçbir işçinin, hiçbir emekçinin aklı yatmayacağı gibi, Süleyman Demirel' in de, Bülent Ecevit'in de, ötekilerin de aklı hiç mi hiç yatmaz.

Bu sonuncuların akılları yatmadığı takdirde yapılacak olanı TKP programı şöyle özetliyor:

"İki aşamalı bütünsel devrimin tüm gelişme süreci boyunca parçalanan ve yokedilen burjuva devlet aygıtının yerini işçi sınıfının güçlü erki, proletarya diktatörlüğü alacaktır." (s. 44)

Eğer böyle olacak ise bir Demirel'e bir Ecevit'e -ve benzeri diğerlerine **bütünsel** olduğu vurgulanan demokratik halk devriminin ilk aşaması olan "ulusal demokrasi"yi gerçekleştirmek üzere TKP ile işbirliği yapmalarını önermek, onlardan bindikleri dalı kesmelerini istemek olmaz mı?

Oysa tezde işbirliği konusunda ileri sürülen görüşler, Program'dakine benzemiyor. Örneğin şöyle ibareler var:

"TKP'nin birlik ve mücadele politikası.. güvenilir bir bağlaşık olma politikasıdır... Biz kendi politikamızın doğruluğuna bütün öteki demokrasi güçlerini ikna etmek için her çabayı göstereceğiz." (s. 13)

Programda ve tezde müttefiklere karşı bu birbirini nakzeden tutum aslında yine "ulusal demokrasi"ye yüklenen, gerçekleşmesi imkan dışı işlevlerden kaynaklanıyor. Çünkü "ikna etmek" objektif olarak ikna olabilecekler için sözkonusudur. Proletarya diktatörlüğü ise, objektif olarak ikna olması imkansız olanlar içindir. Onun içindir ki objektif olarak ikna olmaları imkansız olanları ikna etmeye çalışmak boşunadır.

Böyleleri ile faşizme karşı işbirliği yapılmaz mı? Elbette yapılır ve biz bunun gereğine her zaman dikkati çektik, çekiyoruz. Ancak böyleleri ile işbirliği yapmadan önce onlara karşı izlenecek tutumun izleyeceği süreç açıkça belirlenir. Böyleleri ile ortak yanımız, faşizme karşı olmak, demokratik hak ve özgürlükleri savunmak -tabii **gerçekten** savunanlar için sözkonusudur-)ve bu uğurda mücadele vermeye niyetli olmaktır. Ancak önceden biliriz ki böyleleri, faşizmden çıkıldıktan sonra, sınıfsal niteliklerinin doğal sonucu olarak, devrimci mücadelemizi köstekIemeye çalışacaklardır. Hele devrimden sonra, devrimi yolundan saptırmak, geriye döndürmek için ellerinden geleni ardlarına koymayacaklardır. Onun için de bu geçici müttefiklerle yollarımızın ileride ayrılacağını bilerek, bize karşı uygulanacak her şiddete aynıyla cevap vereceğimizi önceden açık açık dile getiririz. Bunu yapmamız hem böylelerini uyarmak için, ama daha da önemlisi işçilerin, emekçi yığınların partilerine, örgütlü güçlerine olan güvenlerini daha da sağlamlaştırmak için zorunludur.

SONUÇ: TKP'nin "ulusal demokrasi" önerisini en genel hatlarıyla gözden geçirdik. Detaylara inmemeyi yerinde bulduk. Çünkü itirazımız esas olarak böylesi bir hedefin ve ona yönelik politikaların kendisinedir. Vardığımız sonuç odur ki, "ulusal demokrasi" tezinin bilimsel bakış açısıyla bağdaştırılması son derece müşkül olduğu gibi bu önerinin hayata geçirilebilmesi şansı hemen kesinlikle yoktur.

Elbette bunlar bizim görüşlerimizdir ve görüşlerimizin tartışılmasını, varsa yanılgılarımızın ortaya konmasını, böylece işçi sınıfının en can alıcı meselesi olan İTTİFAKLAR konusunun daha da derinleştirilip geliştirilmesini büyük bir memnunlukla karşılayacağımızı belirtiriz.

DİPNOTLAR

(1) Bunlar dışında kapitalizm öncesinin son derece ağır bastığı, ya da kapitalist olmayan yolun denendiği bir kısım ülkeler yer alır, "ilerici", "devrimci demokrasi" vb. deyimlerle adlandırılan rejimler var. Konumuzu doğrudan ilgilendirmediği için bunlara girmiyoruz.

(2) Uluslararası sosyalist literatürde de geçen "ulusal demokrasi" deyimi, bu yazımızda sadece TKP'nin Türkiye için önerdiği özgül "ulusal demokrasi"yi ilgilendirmektedir.

(3) Kapitalist bir toplumda silahlı kuvvetlerin esas görevi, burjuvazinin çıkarlarını hem dışarıya karşı hem de **içerde** savunmaktır. Bu konumuyla ordu burjuvazinin diktatörlüğünün en büyük güvencesidir. Hele TC ordusunun 1923'den beri yegane işlevi bu olmuştur. İşçiler, emekçiler, Kürt halkı ne zaman biraz seslerini çıkarmaya kalkmışsalar, özellikle 1926'daki Takrir-i Sükûn ilanından bu ya na hep orduyu -hem de acımasız bir zulümle karşılarında bulmuşlardır. Onun için TKP'nin silahlı kuvvetlere ilişkin tezindeki yaklaşımdan tümüyle farklı düşünüyoruz. Evet burjuva demokrasisi şartlarında silahlı kuvvetlerde reformlar yapılması, askeriyenin olabildiğince demokratlaştırılması kuşkusuz önemlidir ve doğrudur. Ama bütün bunlar ordunun burjuva toplumundaki asli işlevini değiştirmez. Devrim olacak ise TC silahlı kuvvetlerinin çökertilmesi ve yerine halk ordusunun geçirilmesi zorunludur.

(4) Kürt halkının "ulusal demokrasi"deki yeri söz konusu olduğunda zorlanıldığı dikkati çekiyor. Zaten programdaki "sınıf temeli" kapsamında yer alan Kürt halkının broşürde çıkartılmış olmasının nedeni de bu olsa gerek. Yine broşürde, "ulusal demokrasi"de Kürt halkının durumunun yer aldığı "demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı" alt başlıklı bölümde bir kere dahi "ulusal demokrasi" deyimine yer verilmemesinin, bunun yerine devamlı "demokrasi" kelimesinin kullanılmış olmasının sebebi de aynı zorlanma. Gerçekten çok uluslu bir ülkede tek bir "ulusal demokrasi" öngörmek olacak şey değildir. Çünkü her ulusun bir adı olur. Türkiye'de TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi" Türk ulusunun demokrasisi olacak ise Kürt halkının bu demokraside yeri olması mümkün değildir. Bunun aksi de geçerlidir. Türklerin ve Kürtlerin birlikte içinde yer aldıkları bir "ulus"tan söz edilebilir ama bu da olsa olsa sosyalist bir "ulus" olur. Oysa TKP'nin önerdiği "ulusal demokrasi" gördük, içinde sanayicilerin de yer aldığı bir burjuva demokrasisidir.

(5) "Ulusal demokrasi"nin sınıf temeli TKP Programı'nda aşağıdaki gibi belirlenmiş:

"Ulusal demokrasi, işçi sınıfının, köylülerin, esnaf ve zanaatçıların, yurtsever erlerin, assubay ve subayların, aydınların ve gençliğin, küçük ve orta işletme sahiplerinin, Kürt halkının, diktatörlüğe karşı çıkan ve ortak bir program çerçevesinde birleşen tüm güçlerin işbirliği ile, işçi sınıfının öncülüğündeki yığınların bağımsız, aktif savaşımı ile kurulabilir." (s. 32)
Aynı sınıfsal temel "ulusal demokrasi"ye değgin broşürde ise şöyle belirleniyor:

"Ulusal demokrasi, bütün ulusal güçlerin, işçi sınıfının, köylülüğün, esnaf ve zanaatkarların, memur ve aydınların, küçük ve orta işletme sahiplerinin, ulusal sanayicilerin geleceğini bu topraklara bağlamış bütün sınıf ve katmanları emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı çıkarlarının korunacağı bir düzendir." (s. 15)

Her iki belirleme arasında oldukça önemli farklar olduğu ortada. Bu farkların en fazla dikkati çekeni ise ikincisine "ulusal sanayiciler"in eklenmiş olması. Bilinir, sanayici burjuvazinin, ona damgasını vuran kesimidir. Kapitalizm, kapitalizm olduysa sanayici sayesinde olmuştur. Şayet Türkiye'de bir cephe içinde zikredilmeye değecek ölçüde "ulusal sanayici" bir zümre varsa, bu, toplumsal mücadelenin perspektifi açısından mutlaka hesaba katılması gereken bir olgudur. Program bir partinin kimlik kartıdır, temel belgesidir. Program'ı daha açmak iddiasında olan bir metin sanırız Program'ı değiştirmeye hakkı yoktur. Yok broşürdeki tanım gerçeği aksettiriyorsa, o zaman Program'ı değiştirmek gerekir.

(6) Bu bölüm "ulusal demokrasi"nin parlamenter yoldan "kurulabileceğini" açık seçik iddia ediyor. "Ulusal demokrasi" devrimin ilk aşamasını oluşturduğuna göre bunun anlamı Türkiye'de demokratik halk devriminin **barışçıl yoldan** gerçekleşebileceğidir. Oysa TKP Programı böyle bir ihtimal olmadığına dikkati çekiyor ve şöyle diyor:

"Faşist diktatörlük devrimin barışçıl yoldan utkuya ulaşmasını büsbütün olanaksız kıldı. Parlamanto faşist cuntanın bir kılıfıdır. Şimdi, parlamento dışı savaşımın hemen her biçimi, karşısında devletin silahlı güçlerini buluyor.

"TKP, en küçük bir barışçıl olanağı kullanmaktan geri kalmayacak, buna karşılık yığınları, devrimin barışçıl olmayan bir yol izleyeceği konusunda kendi deneyleri temelinde aydınlatacak ve parti her türlü savaşım biçimine hazırlıklı olacaktır." (s. 29)

Bize göre broşür Program'dan oldukça farklı bir yaklaşım getiriyor.

TKP 1986 ULUSAL KONFERANSI
YENİ DÖNEME İYİ BİR HAZIRLIK OLUYOR

Başı sayfa 1'de

Parti Örgütleri Konferansı'nda biraraya gelecekler.

TKP böylece "Demokratik Türkiye" mücadelesini her iki cephede de, yurtiçinde de, yurtdışında da daha yetkin sürdürecek.

Komünistler ülke içinde de, yurtdışında da ulusal konferans sürecini kapalı odalarda yürüyen bir tartışma süreci olarak düzenlemediler. Tam tersine bu süreç partinin görüşlerinin olanaklı olduğunca geniş demokrasi güçlerine tanıtıldığı, yığınlar içinde yayıldığı bir süreç oldu. Başdüşmana karşı amansız mücadele, işbirliği yaptığımız ve yapmak istediğimiz güçlerle dostça tartışma, karşılıklı anlayışa ulaşma çabası öne çıktı.

Yoldaşlarımızın bütün bu süreç boyunca dikkatlerini yığın eylemini yükseltme görevinden ayırmamaları, bu doğrultuda ısrarlı olmaları boşa gitmeyecektir.

Ulusal Konferans sona erecek, ama TKP'nin diktatörlüğe karşı aralıksız mücadele sürecinde öteki sol güçlerle, daha geniş demokrasi güçleriyle tartışma, ortak noktalarda güçleri daha da sıkı birleştirme girişimleri sona ermeyecektir.

Şimdi yığınların git-gelli de olsa mücadele alanına yönelmekte olması, komünistlerin bu politikayı daha geniş, daha etkili yaşama geçirmesi için daha kolay değil, ama daha elverişli koşullar getirecektir.

Kutlu yoldaşın dediği gibi, "Demokrasi mücadelesi asıl şimdi başlıyor" ve "TKP dün de bugün de halkımıza gerçekleri açıklamak, onun mücadelesine yardım etmek için örgütlülüğünü korudu ve geliştirdi. Bizim mücadelemiz tüm demokrasi güçlerinin mücadelesi içindir."

Bay Kırca Gerçekleri Tepetaklak Ediyor

Başı sayfa 3'de

geçirip savunma harcamalarını daraltmak ve bu suretle Başkan Reagan'ın müzakere gücünü geriletmektir... Stratejik Savunma Girişimi gereklidir. Çünkü böylece Sovyetler'in Amerika'nın kıtalararası çekirdeksel gücünü ilk darbeyle saf dışı bırakmak imkânı kalmayacaktır."

Hangi ilk darbeden söz ediyor Kırca? İzlanda doruğunda Sovyetler Birliği, bütün atom silahlarının yokedilmesini, hem de en sıkı denetim altında yokedilmesini önerdi. Sovyetler Birliği lideri Gorbaçov, bu konuda aynen şöyle dedi: **"Bu durumda Amerika ve dostlarının 'özgürlüğü'**nü Sovyet nükleer füzelerinden koruma zorunluluğu nereden çıkıyor? Bu füzelerden hiç kalmayacak ki! Nükleer silahların kalmadığı bir durumda kendilerini niçin atom silahlarına karşı savunacaklar?"

Kırca ise, İzlanda doruğunun özü olan bu konuyu atlıyor. Amerika'nın uzayı silahlandırmada ısrarının İzlanda'da anlaşmayı engellediğini söylemiyor. Kırca, Amerika'da askeri harcamaların artmasını, Stratejik Savunma Girişimi denilen Yıldız Savaşları'nda somutlanan Amerikan silah tekellerinin katmerli kârlarını savunuyor. Kırca'nın satırları, kraldan çok kralcılığın açık kanıtı değil de nedir? O, Amerika'daki bilim adamlarının çoğunu "güvercin kılıklı" diye nitelerken, "çok ciddi uzmanlar" diye adlandırdığı "şahinler"den yana tercihini yapıyor. Amerikan Kongresi'nin "safdil" diye nitelediği bir kesimine karşı, askersel-sanayi kompleksini temsil eden ölüm tüccarlarından yana saf tutuyor. "Amerika'da askeri harcamalar azalacak" diye ödü kopuyor.

Elimizde bir belge yok ama, bütün göstergeler insanın aklına ister istemez şöyle bir soru getiriyor: Bu Bay Kırca, bir Amerikan silah firmasının ülkemizdeki temsilcisi ya da komisyoncusu mudur?

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Yayınlarını, **26 Mayıs 1986** tarihinden itibaren **hergün** saat: **7,8,15,16**'da **31,3** m, **9585**kHz; saat:**11,12**'de **25,4**m, **11820**kHz; saat:**19,20, 23,24**'de **48,4**m, **6200** kHz üzerinden dinleyebilirsiniz.

Yolu Nasıl Açacağız?

Başı sayfa 12'de

Bu sorunun yanıtı yalnızca Konya Karapınar'daki hareketin geleceği açısından değil, her fabrikadaki, her mahalledeki, yığınların olduğu her alandaki halk hareketinin, Amerikan emperyalizmine ve faşizme karşı bütün Türkiye çapındaki direnişin, birleşik yığınsal demokratik hareketin geleceği açısından ve aynı zamanda solun geleceği açısından belirleyici önem taşıyor.

Yığınların olduğu her alanda Konya Karapınar'daki kadar keskin bir çelişki mutlaka var ve yığınlar bugün her yerde rejime karşı tepkilerini DYP, RP, SHP, DSP'nin yasaklı işçi ve sol partilerin rejime karşı muhalefetini destekleyerek ifade ediyorlar.

Eğer amacımız gerçekten öne sürülen somut istemin gerçekleşmesi ise, eğer gerçekten yığınları somut eyleme yöneltecek bir politik savaşım vereceksek, farklı politik güçleri destekleyen yığınların düşmanlaşmasını önlemek onların bu politik bölünmelere rağmen birleşmesini istiyorsak bir propagandacılar örgütü olarak kalmak istemiyorsak, seçeceğimiz yol ikinci yoldur.

Komünistler Konya'daki işçileri, iş ve ekmek için, sendikal haklar için savaşımlarına bir an olsun ara vermeden, bütün emekçileri NATO üssüne karşı birleştirmek için her çabayı göstermeye ve üsse karşı çıkan bütün güçleri bu konuda desteklemeye çağırıyorlar. Asıl "yol olacak" gelişme burada yatıyor.

Sahip Çıkılması Gereken Alternatif

Başı sayfa 3'de

"enflasyonu indirme", "işsizliğe karşı etkin önlemler alma" gibi demagojik hedeflerini hiç bir zaman gerçekleştiremez. Onun alternatifinin içi ile ambalajındaki kimi parıltılı iddialar birbirinin zıddıdır.

Yalnızca, işçi ve emekçi halkın çıkarlarını öne alan, ulusal ekonominin gereksinimlerini doğruca saptayan politikalar Türkiye'yi modernleştirebilir. Yalnızca işsizlikle mücadeleyi somut bir görev olarak önüne koymuş politikalar bu alanda adımlar atabilir. Yalnızca halkın durumunda bir iyileşme öngören, bu amaçla hazırlanmış politikalar içeren alternatifler gerçekçi olabilir, demagojiden uzak durabilirler.

Özal'ın yapamayacakları

Örneğin Özal politikası asgari ücreti derhal ve gerektiği ölçüde artırmayı, ekmek, şeker, süt, çay ve baklagillerde satış fiyatlarını ülke çapında dondurmayı kararlaştırabilir mi? Altı yıldır ücretleri sürekli gerileten Özal, ücret ve maaşlarda enflasyona karşı kağıt üzerinde değil, gerçekten bir korunmayı garanti edebilir, bunun gereklerini yerine getirebilir mi? İşsizliğe karşı gerçekten savaşabilir, bunun bir ilk önlemi olarak işten çıkartmaları yasaklayabilir mi? İşsizliğe karşı somut projeleri uygulamaya koyabilir mi? Küçük ve orta köylülerin borçlarını iptal edip, alacaklarının ödenmesini sağlayabilir mi? Özal hükümeti gecekonduları içinde yaşayanların başına yıkmaktan vazgeçebilir, gecekondu yıkımını yasaklayabilir mi? Öğrencileri, İzmir'den, İstanbul'dan Ankara'ya yürüten paralı öğretim sistemine, bilimi üniversitelerden kovmaya çalışan YÖK'çülüğe son verebilir mi?

Hayır, Özal bunları hiç bir zaman yapamaz! Bunları yapmak demek emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin çıkarlarına aykırı bir yol tutturmak demektir. Bütün bu saydıklarımız Özal'ın altın ilkesine, emperyalizme ve işbirlikçilerine hizmet sadakat ilkesine aykırıdır. Ama bunlar halkın gereksinimlerine isteklerine beklentilerine tam olarak uygundur.

Burada sözünü ettiğimiz önlemler, TKP'nin ekonomik ve sosyal politika alternatifinde yer alan önlemlerin yalnızca bir kısmıdır. TKP bu önlemlerin ivedilikle yerine getirilmesi gerektiğinin altını özellikle çiziyor. Bu önlemlerin nasıl gerçekleştirilebileceğini, finansman kaynaklarını gösteriyor. Halkın durumunda hissedilir bir iyileşmeyi gerçekleştirecek bu türden önlemler alınmadan ne ekonomi bunalımdan çıkartılabilir, ne de gelişme yoluna sokulabilir. Gelişmenin, kalkınmanın, modernleşmenin yolları ancak halkın durumunda iyileşme öngören bu önlemlerle açılabilir.

Somut olarak görülüyor, Özal'ın politikası işbirlikçi tekeller, emperyalistler için, TKP'nin önerileri ise işçi sınıfı, emekçi halk için Özal politikalarından zarar gören herkes için, Türkiye içindir. Sahip çıkılması gereken alternatif hangisi?

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

Yolu nasıl açacağız?

● N.GÜREL

"Eğer Demirel'e engel olmasaydık, Gösteri Yürüyüşleri Kanunu delinecekti. İleride sendikalar, işçiler yürüyüşe kalkarsa ne yapacaktık? Bu yol olurdu." Demirel'in Antalya mitinginin polis zoruyla engellenmesinin nedenini Turgut Özal gazetecilere böyle açıkladı (Günaydın, Kasım 1986).

Bu sözler, DYP Genel Başkanı H.Cindoruk'un bundan birkaç ay önce yaptığı şu teşhisi pek güzel doğruluyor: "Bu başbakan ancak söyleyecek yalan bulamadığı zaman doğruyu söylüyor."

Ara seçimlerde ANAP'ın aldığı yenilgiden sonra Özal söyleyecek yalan bulmada giderek daha da zorlanıyor. Diktatörlük rejimi çevresindeki kuşatmanın daha da daraldığını Özal korkuyla görüyor. Demirel'in, öteki yasaklı politikacıların, yasal muhalefet partilerinin rejimin kale duvarlarında açacakları yeni gediklerden işçi yığınlarının eyleminin fışkırıp yükselme olasılığı Özal'ın uykularını kaçırıyor.

Dün "Anayasayı deldirtmem" diye tepinen Evren'in, bugün Demirel ve öteki politikacılar üzerindeki yasakların kalkmasına gözyumacak gibi görünmesi de aynı korkudan kaynaklanıyor. Böylesi ödünler karşılığında bu politikacıların mevcut gedikleri daha fazla büyütecek bir hareketlenmeden vazgeçecekleri umuluyor. Onların oldukları yerde durmalarının açılmış gedikleri kapatacağı düşünülüyor.

Elbette sözkonusu politikacılar üzerindeki yasaklar kalkmalıdır. Ama Milliyet'in Araştırma-Haber bölümünde, işçilerin ağzından da ayrıntılı olarak ortaya konduğu gibi, "Demirel'in bir yasağı varsa, işçinin bin yasağı var." Hiçbir manevra uzun süre işçilerin ve sendikacıların bu yasaklara karşı aktif eylemlere geçmesini önleyemeyecektir. Metal işçilerinin ülke çapındaki yemek boykotu bunun göstergesidir.

Açıktır ki, yalnızca işçilerin ve sendikaların eylemleriyle diktatörlüğe son verip demokrasiye geçmenin olanaklı olacağını sanmak hayalcilik olurdu. Öteki emekçiler, rejimden zarar gören bütün halk kesimleri işçilerle birlikte kendi istemleri için "yürüyüşe kalkmadan" halkın özlediği demokrasiye ulaşmak olanaklı olmayacaktır.

TKP bu nedenle "birleşik bir yığınsal demokratik hareket" yaratılması görevini öne koyuyor. Bu görev ancak bütün sol güçlerin çabalarını bu doğrultuda birleştirmesiyle yerine getirilebilir. Bunun yolu, sol güçlerin bulundukları her yerde Evren-Özal rejimi altında inleyen halkın öfkesini dile getirmesine yardımcı olmasından geçiyor.

Boşa zaman harcamak

Bu görev önde dururken, DYP'nin ara seçimlerde beklenenden fazla oy alması üzerine kimi sol çevrelerde dikkatlerin yeniden "Demirel'in demokrasi istemi sahte mi, samimi mi?" tartışmasına yönelmesi, zamanın boşa harcanmasından başka ne anlam taşıyor? Demirel'in, çıkarlarını temsil ettiği mülk sahibi kesimlerin 12 Eylül'cülere olan öfkesini başarıyla dile getirmesinden şaşkınlığa düşenlerin, nedense, ANAP'ın ara seçimlerde % 32 oy almasına, hâlâ en büyük parti olmasına şaşırmak hiç akıllarına gelmiyor. Bu yığınların da ANAP'ın demagojilerinin etkisinden kurtarılması için çaba harcamak en başta sol güçlerin görevi değil mi? Bu görevleri atlayıp kendilerine başlıca uğraş olarak Demirel'in yarın, bugün verdiği sözleri tutmayacağını ispatlamaya çalışmayı seçenler, bu görevleri ister istemez Demirel'den bekler duruma düşmüyorlar mı?

Bugün Demirel'in demokrasi isteminin sahte olup olmadığını gündeme getiren solcu ya da sosyal demokrat emekçiler, "Sizin demokrasi isteminde samimi olduğunuzun kanıtı nedir?" diye sorduklarında ne yanıt verilecektir? Devrimci, marksist sol güçler ve sosyal demokratlar bu konudaki içtenliklerini, sözleriyle işlerinin uyumunu halka ne kadar gösterebildiler? Özal'ın uykularını kaçıran "Sendikaların, işçilerin yürüyüşe kalkması" olasılığının gerçeğe dönüşmesi için bugün ne kadar çaba gösteriyoruz? Öteki emekçilerin, gençlerin, kadınların, Kürt halkının demokratik istemlerine ne kadar kararlı ve ısrarlı sahip çıkıyoruz?

Çok somut bir perspektif

Özal, Demirel'in muhalefetinin kendi rejimi açısından ne anlama geldiğini çok somut kavramışken, birçok sol çevrenin bunun demokrasi savaşımı açısından ne anlama geldiğini hâlâ kavramamış olması gerçekten acıdır. Kaldı ki, sol güçler demokrasi savaşımındaki görevlerini, ancak 12 Eylül rejiminden zarar gören bütün kesimlerin muhalefet potansiyellerini sonuna kadar değerlendirmesine yardımcı olacak bir politika ile yerine getirebilirler. Çünkü ancak böyle bir savaşım tabanda en geniş halk yığınlarının birliğini sağlayabilir. Çünkü 12 Eylül döneminden, bir daha geri dönmemek üzere çıkıp kurtulmak ancak böyle bir güç birikimi ile olanaklıdır.

TKP, "sol, demokrasi sorununa yeni ve geniş bir açıdan bakmalıdır" derken bütün bunları dikkate alıyor, soruna birleşik bir yığınsal demokratik hareket yaratma amacından bakarak yaklaşıyor.

Birleşik yığınsal demokratik hareket nasıl yaratılacak? TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, Türkiye Parti Örgütleri Ulusal Konferansı'nı açarken yaptığı konuşmada bu soruyu şöyle yanıtladı: "Fabrikalarda, işyerlerinde, okullarda, mahallelerde, köylerde, sendikalarda, meslek odalarında, basın, sanat, kültür çevrelerinde, belediyelerde ve hatta devlet dairelerinde muhalefet güçlerinin birliği ve ortak eylemi sağlanabilir. Sol güçlerin birliği daha geniş demokrasi güçlerinin birliğini hızlandırabilir."

Bu çok somut bir perspektiftir. Bu gerçekçi bir perspektiftir. Sorun bütün sol güçlerin bu perspektife uygun aktif ve yapıcı bir politik savaşım içinde olmasıdır.

Geçtiğimiz haftalarda bu açıdan dikkate alınması gereken bir gelişme oldu. Bütün yasal muhalefet partilerinin Konya il örgütlerinin başkanları ve Konya'nın Karapınar ilçesinin belediye başkanı, bu ilçemizde NATO ülkelerinin savaş uçakları için bir talim üssü kurulmasına karşı çıkmada birleştiler. TKP de baştan beri Özal hükümetinin, topraklarımızda böyle bir üssün kurulmasına izin vermesine karşı çıkıyor.

Şimdi bu gelişme gösteriyor ki, Konya'da DYP, RP, SHP, DSP, komünistler ve öteki devrimciler arasında bütün Konya ve Karapınar halkını aktif direnişe yönlendirebilecek (böylece aynı zamanda ülke çapında çok önemli bir örnek oluşturacak) bir birlik kurulabilir. Kurulabilir, çünkü, birincisi, NATO üssü tehlikesi son derece reeldir ve bütün Konya bunu görmüştür. İkincisi, NATO üssünün kurulması bütün Konya'nın çıkarlarıyla çelişiyor.

Böyle bir birlik ancak sol güçler, NATO üssüne karşı hep birlikte ve bütün gücüyle direnen bir Konya yaratılmasında asıl sorumluluğun kendilerinde olduğunu kavrarlarsa kurulabilir.

Bu sorumluluk ancak soruna yeni ve geniş bir açıdan bakarak yapıcı bir yaklaşımla yerine getirilebilir. Savunduğumuz anlayışı daha somutlayabilmek için Konya ile NATO üssü, diktatörlük karşıtlarıyla diktatörlük yandaşları arasındaki çelişkinin çeşitli güçlerce nasıl dile getirildiğine bakalım:

Üssün kurulmasını savunan ANAP Konya İl Başkanı, "Bunun Konya'ya ekonomik yönden birçok faydaları da beraber getireceğini" öne sürerken, DYP İl Başkanı "Üssün kurulması halinde şehre yarar sağlamayacağı görüşündeyiz" diyor. RP İl Başkanı, "NATO'nun diğer üyelerinin tamamı Hristiyan, biz neden müslüman ülkelerle ittifak yapmıyoruz da Hristiyan ülkelerle ittifak yapıyoruz" diyerek üssün kurulmasına karşı çıkıyor. SHP İl Başkanı "Olayı bağımsızlığımıza vurulmuş bir darbe olarak nitelendiriyoruz." diyor ve Konya'da "NATO üssüne hayır mitingi" düzenleyeceklerini açıklıyor. DSP İl Başkanı ise "Biz her zaman vatandaşların görüşlerine önem verdiğimizden üssün kurulmasına karşıyız" diyor. Karapınar Belediye Başkanı "İlçe halkının 1960'lı yıllarda topraklarını erozyondan kurtarmak için olağanüstü büyük çabalar harcadığını, şimdi bu toprakları NATO'ya kaptırmak niyetinde olmadıklarını" söylüyor.

Dikkatimizi asıl nereye vereceğiz?

Görüldüğü gibi bu güçler farklı sosyal sınıfsal nedenlerden yola çıkıyor ve gerekçelerini farklı ideolojik-politik yaklaşımlara dayanarak açıklıyorlar, ama hepsi NATO üssüne karşı çıkmada birleşiyor.

Şimdi bu birliğin somut ve kalıcı bir işbirliğine, eyleme, güçlü bir direnişe yükselmesini istiyorsak neyi öne çıkarmalıyız? Konya halkına asıl neyi göstereceğiz?

Çabalarımızın ağırlığı hangi gerçeklerin açıklanmasına yönelecek?

DYP'nin üssün kurulmasından çıkar ummayan sermaye kesimleri adına konuştuğu, RP'nin çağdaş bir gerekçeye dayanmadığı, DSP'nin vatandaşların görüşlerine hiç de her zaman önem vermediği, SHP'nin miting yapmak için genel merkezden gelecek izni bekleyerek işi oluruna bıraktığı, belediye başkanının toprak sahiplerini düşündüğü vb...; halka en başta göstereceğimiz gerçekler bunlar mı olmalı?

Yoksa çalışmalarımızın ağırlığını, bütün Konya'ya, NATO üssünün savaş demek olduğunu, savaşın ne iş, ne ekmek, ne toprak, ne sermaye, ne okul ne cami, Konya'da hiçbir şey bırakmayacağını göstermeye, hangi dürtü ve motifle, hangi politik etki altında olursa olsun, bütün halkın, bütün nüfusun NATO üssüne karşı tepkisini yükseltmesini sağlamaya mı yöneltceğiz? Asıl önemi hangisine vereceğiz, NATO üssüne neden karşı çıkıldığına, bundan ne kadar tutarlı olunabileceğine mi, yoksa NATO üssüne karşı çıkmada birleşme olgusuna mı? Öteki güçlere yöneltceğimiz eleştirileri en başta onların bu, birleşik tepkinin yükselmesine ne ölçüde engel ya da yardımcı olduklarına, işlerinin kendi sözlerine ne derece uygun olduğuna göre mi belirleyeceğiz? Harekete tutarlılık kazandırmanın yolu olarak bunu mu vereceğiz?

Arkası 11. sayfada